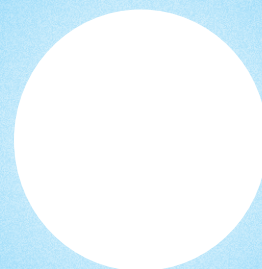

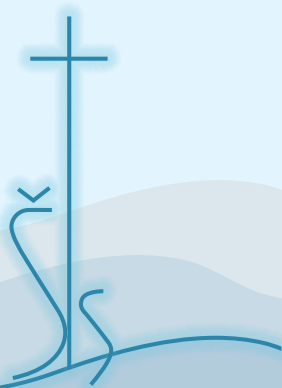
God. 2024./LIV.

Br. 3/214

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevnaka – Split, Lovret

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevnika – Split, Lovret

God. 2024./LIV.

Br. 3/214

Sadržaj

Riječ uredništva..... 3

Riječ provincijske predstojnice 5

IZ GENERALATA

Obavijest o ukidanju Rimske regije Bezgrješnog začeca i utemeljenju Rimske delegature
Bezgrješnog začeca..... 6

IZ PROVINCIJALATA

Raspored kanonskog pohoda vrhovne predstojnice..... 7

Raspored kanonskog pohoda vrhovne predstojnice. Veronike Verbič Provinciji
Presvetog Srca Isusova – 2024..... 7

Godišnji raspored sestara za 2024./2025. godinu..... 9

Mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovni sastanci..... 15

Posvećene ljubavlju Onoga koji nas je ljubio..... 16

Obavijesti 20

ZBIVANJA I OSVRTI

Duhovne vježbe za kandidatkinje..... 22

Proslava blagdana Preobraženja Gospodinova u Dubrovniku 23

Proslava 50. obljetnice djelovanja sestara u misiji u DR Kongu.....	26
Proslava zlatnog jubileja u DR Kongu, ‘in situ’	26
Iz nadbiskupove propovijedi.....	30
Prigodni govor vrhovne predstojnice o 50. obljetnici Župe i dolaska prvih sestara misionarki	31
Proslava zlatnog jubileja na Lovretu.....	32
Homilija predsjednika Vijeća za misije HBK.....	34
Pozdravni govor provincijske predstojnice	38
Pozdravni govor vrhovne predstojnice	40
Pozdravni govor ravnateljice Papinskih misijskih djela u RH.....	40
Kronika u slici	42
Sestre koje su dale svoj obol životu i poslanju Misije (1974.-2024.).....	45
Sestrinske zajednice u Africi.....	46
Izazovi suvremenog upravljanja u redovničkim zajednicama.....	48
Ustrajnost na putu posvećenja	49
Početak novog odgojnog razdoblja.....	51
Molitveno-rekreativni dan Sekcije za socijalnu i medicinsku službu	52

JEKA IZ AFRIKE

Plodna godina novicijata	53
Zajedništvo u ljubavi	53
Slavlje prvih zavjeta.....	54
Početak postulature.....	55
Završena kanonska vizitacija u DR Kongu.....	56
Obnova zavjeta.....	56

NAŠI POKOJNICI

Sestre naše Družbe	58
Rodbina sestara	58
Zahvale.....	59

PRILOZI

Poruka pape Franje za 98. Svjetski dan misija (20. listopada 2024.)	61
---	----

Riječ uredništva

Dočekati žetvu, san je svakog sijača koji živi svoje dane satkane od napora i nade da će jednom ugledati plodove svoga rada. Ove godine, kad slavimo polustoljetno sisanje sjemena vjere naših sestara na afričkom tlu, sa zahvalnošću promatramo obilatu žetvu, plodove suradnje Božje providnosti i ljudske posvećenosti; tolike nahranjene, poučene, utješene, na put dobra usmjerene... Koliko li je duhovnog ploda ostalo oku skriveno, možemo tek naslutiti. Kako i priliči, slavlje Jubileja bilo je dvostruko: u Domovini i u Misiji, jednako svečano i dostojanstveno. Tračak slavljeničkog ozračja u riječi i slici donosimo u ovom broju Odjeka.

Radošću nas ispunjaju i naše mlade odgajateljice koje čine svoje prve korake na putovima ostvarenja redovničkog posvećenja. Ovo bogatstvo zaloga je čvrste vjere da će Gospodin nastaviti svoje djelo s nama.

Neka nas sjećanje na put kojim je Gospodin vodio našu Provinciju (usp. Pnz 8,2) i vjernost koju nam iskazuje u ovo vrijeme, ispune zahvalnošću i umnože pouzdanje u Providnost koja se u svim, osobito teškim, vremenima potvrdila kao vjerni pratilac sestara.

Osnažene Njegovom blizinom hodimo zajedno, utječući se nebeskom zagovorom svetoga Franje, o čijoj svetkovini slavimo Jubilej djelovanja sestara u DR Kongu i predajemo vam odjeke zbivanja iz Provincije.

sestre iz Uredništva

Riječ provincijske predstojnice

Drage sestre!

O svetkovini sv. Oca Franje ove godine osobito se prisjećamo svetih Rana zadobivenih na brdu La Verna. Želja za molitvom i tišinom odvela je Franju na brdo gdje je mogao u sabranosti ulaziti u svoju nutrinu, oplakivati svoje grijeha i moliti za grješnike. U molitvi i postu razvila mu se žarka želja za dobivanjem svetih Rana čiju je bol osjetio Gospodin naš Isus Krist. Primljena bol i gorčina pretvorila se u slatkoću kojom je doživljavao patnju drugih, zlo i nepravdu. Danas, 800 godina nakon tog događaja, ljudi imaju istu potrebu za molitvom koja ih približava Bogu. Tko je više uronio u molitvu, više će i primiti darove koji leže negdje duboko u vlastitim tamama duše.

Franjo je svete Rane dobio u predanju molitvi i želji za Božjom blizinom. Kakva je naša molitva i koje smo plodove osjetili? Nekada mislimo da nam je molitva rutinska i plitka. Nekada očekujemo nagradu za vrijeme provedeno u molitvi. Nekada osjetimo da nismo izmireni s bližnjim i ne želimo moliti za izmirenje. Sve su ovo ljudski razlozi i opravdanja koje smo doživjele u nekom životnom razdoblju. Isto tako, svjesne smo da Rane koje je zadobio Franjo promatramo izdaleka u divljenju prema Bogu, Svetcu i Providnosti. Razmatrajući tajnu svetih Rana svakome postaje jasna vlastita nesavršenost i želja za otklanjanjem svake boli i rana u duši i tijelu.

Bijeg od odgovornosti ustvari je bijeg od boli i nepravde. U posljednje se vrijeme u svijetu i u životu posvećenih osoba javlja želja za bijegom od odgovornosti. Vjerojatno je da se

Koliko smo daleko od želje za zadobivanjem svetih Rana? Možemo ostati na razini divljenja svetim Ranama, te tako učiniti prvu stepenicu u kontemplaciji. A ono što nam se čini preteško, prepustimo Njemu. Vjera u Providnost donijet će nam jakost da ne bježimo od onoga što nam je Gospodin priredio.

preuzimanjem odgovornosti za svoje postupke može osjetiti nepravdu koja je uvijek nepoželjna. Iako je normalno željeti da bol i patnja nestanu, znamo da mnoge nepravde i patnje ne možemo izbjeći. Koliko smo daleko od želje za zadobivanjem svetih Rana? Možemo ostati na razini divljenja svetim Ranama, te tako učiniti

prvu stepenicu u kontemplaciji. A ono što nam se čini preteško, prepustimo Njemu. Vjera u Providnost donijet će nam jakost da ne bježimo od onoga što nam je Gospodin priredio.

Nakon 800 godina franjevaštva, mi današnji franjevci i franjevke još uvijek ponavljamo staro gradivo i divimo se velikoj tajni zadobivenih Rana. One su nam toliko drage i bliske, a ipak smo toliko daleko od želje za njihovim oživljavanjem na vlastitom tijelu.

Svima vama, kao i sebi, želim prisjećanje na svete Rane u sabranosti i tišini, kako bismo mogle dosegnuti njihovo pravo značenje. A kada otkrijemo barem mali dio tajne Rana, prilazimo sve bliže Njemu, našem Otkupitelju. Upravo to je tajna bolnih Rana koje, nakon što ih se zadobije, prelaze u slatkoću života. Zato, u našem životu posvećenom Bogu ne smije biti bijega. Iskreno i sabrano treba prihvatiti svaki životni križ.

U molitvenoj sjedinjenosti sve vas pozdravljam želeći mir i dobro!

s. Lidija Bernardica Matijević

IZ GENERALATA

Prot. n. 772/2024

Predmet: Obavijest o ukidanju Rimske regije Bezgrješnog začeca i utemeljenju Rimske delegature Bezgrješnog začeca

Provincijskim upravama i svim sestrama Družbe

Drage sestre!

U kontekstu pripreme Redovitoga vrhovnog kapitula 2023., u vidu preustroja Družbe, zbog stalnog smanjenja broja članica i apostolata sestre Rimske regije na Regionalnom kapitolu 28. siječnja 2023. jednoglasno su zaključile da Rimska regija više ne može održati tu pravnu strukturu u Družbi.

Konstitucije koje je izglasao Vrhovni kapitul 2023., a 9. svibnja 2024. odobrio Dikasterij za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, za pravni ustroj Družbe predviđaju provincije i delegature (čl. 86).

Nakon Vrhovnog kapitula, sestre Rimske regije, uz pomoć Vrhovne uprave, poduzele su proces pripreme za uspostavu Delegature.

Na Skupštini svih sestara Rimske regije, 8. lipnja 2024. prihvaćen je Statut novonastajuće Rimske delegature i potom predstavljen Vrhovnoj upravi na odobrenje.

Sukladno čl. 92 i 117b naših Konstitucija, nakon što sam dobila suglasnost Vrhovnoga vijeća, 30. lipnja 2024. ukinula sam Rimsku regiju, i potom, na isti dan, utemeljila Rimsku delegaturu Bezgrešnog začeca ovisnu o Vrhovnoj upravi (Dekret Prot. br. 740/2024 od 28. lipnja 2024.).

Zajednice i sestre koje su do sada pripadale Rimskoj regiji samim time pripadaju Rimskoj delegaturi sa sjedištem u Rimu, Via dei Colli della Farnesina 140.

Prema prijedlozima Skupštine, uz suglasnost Vrhovnoga vijeća, imenovala sam s. Luciu Vrdoljak Colo predstojnicom delegature, a s. Ružu Jukić i s. Vjekoslavu Naranča, njezinim savjetnicama.

Neka milost Duha Svetoga vodi i nadahnjuje sestre Rimske delegature, novu upravu i sve nas! Sestrinski vas pozdravljam.

s. M. Veronika Verbič
vrhovna predstojnica

IZ PROVINCIJALATA

Br. 162/2024.

Split, 1. srpnja 2024.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Raspored kanonskog pohoda vrhovne predstojnice

Drage sestre!

Dostavljam vam raspored kanonskog pohoda vrhovne predstojnice s. Veronike Verbič koji se odnosi na zajednice u Hrvatskoj. Kanonski pohod zajednica u Njemačkoj na rasporedu je sljedeće godine, a u Misiji u DR Kongu i Ugandi u srpnju i kolovozu ove godine.

Pohod vrhovne predstojnice nas na simboličan način zbližava s cijelom Družbom. Osobni razgovori i zajednički susreti obveza su svih sestara, a ujedno i prilika za susret kojim ćemo pokazati sestrinstvo i franjevačku jednostavnost. Stoga vas molim za susretljivost i prigodom kanonskog pohoda. Svakodnevne radne obveze potrebno je prilagoditi kanonskom pohodu vrhovne predstojnice kako bismo pokazali istinsku sliku života naše Provincije.

Vjerujem da ćemo i kanonski pohod vrhovne predstojnice pratiti iskrenom molitvom i željom za sestrinskom blizinom.

Srdačno vas pozdravljam te želim mir i dobro!

s. Lidija Bernardica Matijević,
provincijska predstojnica

Raspored kanonskog pohoda vrhovne predstojnice s. Veronike Verbič Provinciji Presvetog Srca Isusova – 2024.

<i>Datum</i>	<i>Podružnica</i>
3. listopada 2024., četvrtak	Dolazak Vrhovne predstojnice u Split-Lovret
3.- 6. listopada, 4. listopada, petak 5. listopada, subota 6. listopada, put u Zadar	Lovret Svetkovina sv. Franje Središnja proslava 50. obljetnice Misije (10.30)
7.- 10. listopada	Zadar – Arbanasi, sv. Mihovil, Dječji vrtić

<i>Datum</i>	<i>Podružnica</i>
11. listopada, petak	Pag
12. listopada, subota	Lovret , Susret pročelnica vijeća i sekcija (15.00)
13. listopada, nedjelja	slobodno
14. listopada, ponedjeljak	Dobri
15.–16. listopada, utorak i srijeda <i>16. poslijepodne put u Kaštel Lukšić</i>	Glagoljaška
17.–18. listopada, četvrtak i petak <i>18. poslijepodne put u Sinj</i>	Kaštel Lukšić , Dječji vrtić
19.–21. listopada, subota i ponedjeljak <i>(nedjelja slobodna)</i>	Sinj
22. listopada, utorak <i>Put u Trpanj</i>	Lovret – Mons. Zdenko Križić (9.00)
23. i 24. listopada, srijeda i četvrtak <i>24. poslijepodne put u Dubrovnik</i>	Trpanj
25. i 26. listopada <i>26. poslijepodne put u Imotski</i>	Dubrovnik
27.–28. listopada, nedjelja i ponedjeljak <i>28. poslijepodne put u Split</i>	Imotski Nedjelja slobodna i posjet nekoj od župa
29. listopada – 9. studenoga <i>9. studenoga put u Zagreb</i>	Lovret – provincijsko sjedište
10. studenoga, nedjelja	Zagreb - Jordanovac
11. studenoga, ponedjeljak	Zagreb - Ksaver
12. studenoga, utorak	Zagreb - Vrbanićeva
13. i 17. studenoga, 15. studenoga, petak <i>17. studenoga poslijepodne put u Knin</i>	Zagreb – Jordanovac Posjet nadbiskupu, Jordanovac
18. i 19. studenoga, ponedjeljak i utorak <i>19. poslijepodne put u Split</i>	Knin – Dan Provincije
20. studenoga, srijeda	Lovret – Susret s kućnim predstojnicama
21. studenoga, četvrtak	Lovret – Susret s Provincijskim vijećem
22. studenoga, petak	Slobodno
23. studenoga, subota	Povratak Vrhovne predstojnice u Rim

Br.157/2024.

Split, 1. srpnja 2024.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Godišnji raspored sestara za 2024./2025. godinu

Drage sestre!

Dostavljam vam Godišnji raspored sestara za 2024./2025. godinu koji je utvrđen na sjednici Provincijske uprave održanoj 15. lipnja 2024. na Lovretu.

Život posvećen Bogu zahtjevan je i naporan. Bez tog napora koji osjećamo kada svoju volju podvrgavamo Božjoj, nema duhovnog rasta. Svim sestrama koje tiho i požrtvovno obavljaju svoje zadatke iskreno zahvaljujem, iako pravu nagradu daje samo Gospodin. Na kraju jedne radne godine svi smo zaslužili odmor i odmak od svakodnevnih dužnosti, kako bismo ujesen mogli prionuti s novom duhovnom i tjelesnom snagom. Neka taj odmor bude plodonosan za duhovni rast u našem redovničkom životu.

U molitvenom jedinstvu srdačno vas pozdravljam te želim mir i dobro!

s. Lidija Bernardica Matijević,
provincijska predstojnica

Školske sestre franjevske Krista Kralja Provincija Presvetog Srca Isusova – Split

Raspored sestara za radnu godinu 2024./25.

Provincijska uprava:

s.M. Lidija Bernardica Matijević, provincijska predstojnica
s.M. Marina Fuštar, zamjenica provincijske predstojnice
s.M. Danijela Kovačević, savjetnica
s.M. Jelena Lončar, savjetnica
s.M. Mirja Tabak, savjetnica

Pomoćne službe:

s.M. Milka Čotić, provincijska tajnica
s.M. Mirjana Puljiz, provincijska ekonomat
s.M. Françoise Balibuno Ciza, povjerenica sestara u Misiji u DR Kongo

Odgojiteljice:

s.M. Nedjeljka Milanović Litre, odgojiteljica novakinja, postulantkinja
s.M. Luca Petrović, odgojiteljica sestara s privremenim zavjetima
s.M. Ivka Piplović, odgojiteljica kandidatkinja
u DR Kongu:
s.M. Samuela Šimunović, odgojiteljica novakinja i postulantkinja
s.M. Françoise Balibuno Ciza, odgojiteljica sestara s privremenim zavjetima
s.M. Emilienne Nankafu, odgojiteljica kandidatkinja

1. 21000 SPLIT, Lovretska 9, provincijsko središte

tel. 021/ 319 660; faks 021/ 319 358-
provincijalat
tel. 021/ 319 805 - provinc. tajništvo
tel. 021/ 319 355 - ekonomat
tel. 021/ 319 366 - samostan
tel./faks 021/ 319 806 - kućna predstojnica
e-mail: skolske-sestre-franjevske@st.htnet.hr
splitska.provincija@ssfcr.org
skype: skolskesestreLovret

s.M. Silvana Klapež, kućna predstojnica
s.M. Aleksija Sardelić
s.M. Konzolata Glibotić
s.M. Franka Babić
s.M. Estera Žaknić

S.M. Vendelina Mijić
s.M. Verena Masnić
s.M. Zdravka Marić
s.M. Borislava Kovač
s.M. Ksenija Balajić

s.M. Tihoslava Bilokapić
 s.M. Ilinka Lovrić
 s.M. Ambrozija Čaleta
 s.M. Nazarija Koljanin
 s.M. Vinka Čovo
 s.M. Marijana Rimac
 s.M. Mira Kamber
 s.M. Lucija Lagator
 s.M. Sebastijana Stanić
 s.M. Leonita Tabak
 s.M. Ljubomira Kustura
 s.M. Vida Hrsto
 s.M. Darija Bota
 s.M. Danijela Bilić
 s.M. Trpimira Penić
 s.M. Fabijana Balajić
 s.M. Anizija Šučur
 s.M. Ema Damjanović
 s.M. Dominika Grgat
 s.M. Nedjeljka Milanović-Litre
 s.M. Ljerka Bilobrk
 s.M. Smiljana Runje
 s.M. Mirta Vranjković
 s.M. Izabela Tojčić
 s.M. Karmen Knezović
 s.M. Ivka Piplović
 s.M. Većenega Dovranić
 s.M. Mirja Tabak
 s.M. Davorka Knezović
 s.M. Rahela Tojčić
 s.M. Milka Čotić
 s.M. Lidija Čotić
 s.M. Tabita Protrka
 s.M. Zrinka Čotić
 s.M. Marija Perpetua Kaša
 s.M. Anita Perkušić
 s.M. Martina Aračić
 s.M. Lidija Bernardica Matijević
 s.M. Nada Dolić
 s.M. Dragica Karlić
 s.M. Marina Fuštar
 s.M. Marija Matanović
 s. Theresitte Nshobole Mufuliru
 s. Gisele Cirhuza Baciunjuze

2. 21260 IMOTSKI,
Fra Stj. Vrljića 20
tel. 021/ 841 115
 s.M. Vesna Lapenda, predstojnica
 s.M. Dobroslava Vranjković
 s.M. Terezina Bašić
 s.M. Sofija Vuković
 s.M. Jasna Kasalo
 s.M. Ljiljana Todorić
 s.M. Antonela Malenica

3. 22300 KNIN,
Zvonimirova 47
tel. 022/ 662 200
 s.M. Mirjam Penić, predstojnica
 s.M. Venancija Džimbeg
 s.M. Valentina Žeravica
 s.M. Marija Ivana Oltran

4. 20240 TRPANJ,
Andričići 1
tel. 020/ 743 539
 s.M. Karolina Bašić, predstojnica
 s.M. Celestina Masnić
 s.M. Sidonija Radić
 s.M. Klara Šimunović

5. 10000 ZAGREB,
Vrbanićeva 35
tel. 01/ 46 600 30
 s.M. Željka Čeko, predstojnica
 s.M. Ivona Baković
 s.M. Mirna Puljiz

6. 21000 SPLIT,
Trg G. Bulata 3
tel. 021/ 340-190
 s.M. Mara Pervan, predstojnica
 s.M. Ivana Džimbeg
 s.M. Zorislava Radić
 s.M. Agneza Masnić

7. 20000 DUBROVNIK**Od Sigurate 13**

tel. 020/ 321 467

s.M. Matija Drmić, predstojnica

s.M. Mladenka Matic

s.M. Marta Škorić

8. 23250 PAG,**Leopolda Dorkića 4**

tel. 023/ 611 332

s.M. Tamara Bota, predstojnica

s.M. Krescencija Domazet

s.M. Radoslava Bralo

9. 10000 ZAGREB,**Jordanovac 55**

tel. 01/ 2339 440 - centrala

tel./faks 01/ 2339 430 - kućna predst.

tel./faks 01/ 2339 388 - dj. vrtić

e-mail: ss.franjevke@zg.htnet.hr

dv-jordanovac@zg.htnet.hr

s.M. Lujza Plavša, predstojnica

s.M. Egidija Vučemilo

s.M. Beata Milas

s.M. Vitomira Damjanović

s.M. Ivanka Mravak

s.M. Tatjana Labrović

s.M. Andrijana Marušić

s.M. Jozefina Ćosić

s.M. Bernarda Župić

s.M. Emanuela Ercegovac

s.M. Hedviga Bandić

s.M. Gertruda Džimbeg

s.M. Damira Gelo

s.M. Marina Gelo

s.M. Ljubica Bilobrk

s.M. Ljiljanka Marić

s.M. Mariangela Todorić

s.M. Melanija Vojković

s.M. Ana Jukić

s.M. Jelena Lončar

s.M. Luca Petrović

s.M. Diana Dolić

s.M. Helena Rašić

s. Anđela Crnjak

10. 21230 SINJ,**126. brigade HV 3**

tel. 021/ 821 271

s.M. Vjera Gulić, predstojnica

s.M. Mladena Runje

s.M. Vitalija Križan

s.M. Marija Jelena Mijić

s.M. Nada Masnić

s.M. Senka Jenjić

s.M. Miranda Škopljanac Mačina

s.M. Leonka Bošnjak Čovo

s.M. Natanaela Radinović

11. 21215 KAŠTEL LUKŠIĆ**Uz sv. Ivana 8**

tel. 021/ 227 292

dj. vrtić tel. 494 658; faks 494 657

e-mail: djvrticjordanovac@optinet.hr

s.M. Lucija Bilokapić, predstojnica

s.M. Dragutina Krolo

s.M. Davorina Jurić

s.M. Kruna Plazonić

s.M. Blagoslava Lončar

12. 60325 FRANKFURT / M**Rüsterstr. 5**

tel. 0049/69/ 97 206 955

s.M. Filipa Smoljo, predstojnica

s.M. Pavlimira Šimunović

s.M. Magdalena Višić

13. 23000 ZADAR**Trg Gospe Loretske 10**

tel. 023/ 309 900 - centrala

faks 023/ 309 925

023/ 302-561 - dj. vrtić

s.M. Anka Cvitković, predstojnica

s.M. Rozarija Župić

s.M. Božena Duvnjak

s.M. Margarita Marušić

s.M. Gracija Damjanović

s.M. Melhiora Biošić

s.M. Berislava Tkalić

s.M. Mihelina Čirjak

s.M. Milijana Kulić

s.M. Miljenka Biošić
 s.M. Marislava Samardžić
 s.M. Animira Jurić
 s.M. Antonija Jurić
 s.M. Gabrijela Damjanović
 s.M. Rita Maržić
 s.M. Sanja Stojić
 s.M. Danijela Kovačević
 s.M. Mirjana Puljiz

M. Klaića 11

tel. 023/ 350 037

s.M. Bonifacija Barun
 s.M. Milena Gelo

**14. 10000 ZAGREB
Jandrićeva 21**

s.M. Božidara Kottek, predstojnica
 s.M. Maristela Bašić
 s.M. Ilijana Pripušić

**15. LUHWINJA, RD Congo
B. P. 2 Cyangugu, Rwanda
Afrique**

tel. 00243993417652

s.M. Emilienne Nankafu, predst.
 s.M. Séraphine Fazila Kanyere Karambu
 s.M. Pascasie Nsimire Bigabwa
 s. Marie Noëlla Neema Ganywamulume
 s. Edith Rhumukuze Baguma
 s. Jeanne d'Arc Asifiwe Musemakweli

**16. 21000 SPLIT,
Glagoljaška 1**

tel. 021/ 345 455

s.M. Vedrana Ivišić, predstojnica
 s.M. Natalija Vučković
 s.M. Klaudija Todorić
 s.M. Katarina Čotić
 s.M. Andrea Nazlić

**17. 64 293 DARMSTADT
Feldbergstr. 27**

tel. 0049/ 6151/ 896 386; 896 266

s. M. Anđela Milas, predstojnica
 s. M. Damjana Damjanović

**18. NYANTENDE, RD Congo
B. P. 2 Cyangugu, Rwanda
Afrique**

tel. 00243993418063

s.M. Espérance Casinga, predstojnica
 s.M. Marie Louise Kaswera
 s.M. Noëlla Kajibwami
 s. Clémentine Munyerenkana Matabaro
 s. Catherine Bulangalire Kalimbiriro
 s. Ghislaine Borhere Namuhirwa

**19. BUKAVU-NGUBA,
Avenue du Plateau 9
RD Congo, B. P. 2 Cyangugu
Rwanda, Afrique**

tel. 002438110685110

e-mail: ssfcrcongo@yahoo.fr

s.M. Mislava Prkić, predstojnica
 s.M. Françoise B. Ciza, pov. sest. u Misiji
 s.M. Romana Baković
 s.M. Erika Dadić
 s.M. Samuela Šimunović
 s.M. Anny Furaha Kalumire
 s. Françoise Ciragane Zihahirwa
 s. Rosine Neema Kulimushi
 s. Bernardette Nsimire Rubenga
 s. Victorine Nzigire Balibuno
 s. Edith Bwemere Buhendwa

Novakinje:

s. Bernardine Furaha Amuli
 s. Florence Shukuru Mahano
 s. Bakhita Bulonza Mugaruka

**20. BUKAVU-MUHUNGU
Av. Route Edap 14, RD Congo
B.P. 2 Cyangugu, Rwanda, Afrique**

tel. 00243997775603

s.M. Mirabilis Višić, predstojnica
 s.M. Blaženka Barun
 s.M. Anne Marie Mukundwa
 s.M. Immaculée Kashera
 s. Sylvine Busime Kulimushi
 s. Alice Neema Kasoki Murusu

21. RWANYENA – UGANDA**P.O. BOX 200
Kabale-Uganda**

tel. 256770508308

s.M. Noëlla Mizinzi, kućna predstojnica

s.M. Brigitte Nsimire Machumu

s. Espérance Tumaini Safari

s. Clara Ernestine Munguoburha

s. Bernardine Ntamungo Balamba

Izvan provincije**Generalna kuća
Via Bruno Buozzi, 1
I - 00046 GROTTAFERRATA**

s. M. Petra Vučemilo, vrhovna savjetnica

e-mail: marijavucemilo@gmail.com

Izvan redovničke zajednice, s dopuštanjem
Provincijske uprave do 31. svibnja 2025.

s. M. Rebeka Anić

Novigradiška 6, 23000 Zadar

Brojčano stanje

Sestre s doživotnim zavjetima:	170
Sestre s privremenim zavjetima:	19
Ukupan broj sestara:	189
Srednja dob sestara:	63,05

Novakinje:

u Bukavuu 3

Postulantkinje:

u Bukavuu 0

Kandidatkinje:

u Bukavuu 5

Split, 1. srpnja 2024.

s. Lidija Bernardica Matijević
provincijska predstojnica

Br. 195 /2024

Split, 7. rujna 2024.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovni sastanci

Drage sestre!

Dostavljam vam teme mjesečnih duhovnih obnova i odgojno-obrazovnih sastanaka koje je prema Provincijskom planu za 2024./2025. godinu priprenilo Vijeće za duhovnost. Ovogodišnji naslov *Posvećene ljubavlju Onoga koji nas je ljubio* upućuje nas na razmatranje otajstva ljubavi u kojoj počiva svaki duhovni poziv. Naša molitva nas treba oblikovati kako bismo obogaćivale svakodnevni zajednički život te tako izgrađivale svoju zajednicu. Svim sestrama želim predokus vječne slave koji će osjetiti u plodovima osobne molitve, trenucima traženja duhovnih puteva u ozračju tišine i osame.

U molitvenom jedinstvu sestrinski vas pozdravljam, želeći mir i dobro!

s. Lidija Bernardica Matijević,
provincijska predstojnica

Posvećene ljubavlju Onoga koji nas je ljubio

Mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovni sastanci 2024./2025.

*Neka u sebi trajno izgrađuju stan i prebivalište
onome koji je Gospodin Bog svemogući, Otac i Sin i Duh Sveti,
tako da nepodijeljena srca rastu do sveopće ljubavi
trajno se obraćajući Bogu i bližnjemu.
(Pravilo i život, 8)*

LISTOPAD: Ne trnite duha svete molitve i pobožnosti (usp. PPr 5,2)

„Hranite svoj dan molitvom ... dopuštajući da vas ona oblikuje da,
kao sjeme prihvaćeno u dobru zemlju, donosi obilne plodove.
Tako ćete uvijek biti uočljivi Duhu i rast ćete u sjedinjenju s Bogom...” (Benedikt XVI.)

Literatura:

Enciklopedijski teološki rječnik, molitva, str. 667 - 668.

Franjevački izvori, *Hvale i molitve*, str. 79 - 90.

Pravilo i život, 9; *Konstitucije*, čl. 23, 27, 28; *Odredbe*, čl. 23, 29; *Statut*, čl. 20, 24.

Bernardin Škunca (prir.), *Sv. Franjo Asiški. Molitvenik za moju dušu*, str. 9 - 21.

Ignacio Larranaga, *Brat iz Asiza*, str. 102 - 103, 243 - 244.

Lázaro Iriarte, *Franjevački poziv*, str. 131 - 144.

Benedikt XVI., *Bog je uvijek nov*, str. 59 - 67.

STUDENI: Hajdete i vi u osamu na samotno mjesto (Mk 6,31)

„Anđeoski čovjek Franjo ... je naučio dobiveno vrijeme za stjecanje zasluga
razborito raspodijeliti da je jedan dio upotrijebio u korist bližnjih,
a drugi bi posvetio smirenim zanosima kontemplacije.“ (1Bon XIII, 1)

Literatura:

Rječnik biblijske teologije, pustinja, st. 1044 - 1050; samoća, st. 1122 - 1124.

Enciklopedijski teološki rječnik, pustinja, str. 964 - 965; samoća, str. 1010 - 1011.

Odredbe, čl. 32; *Statut*, čl. 26.

Anton Rotzetter – Thadee Matura, *Živjeti evanđelje*, str. 97 - 98.

Ignacio Larranaga, *Brat iz Asiza*, str. 242 - 243.

Thomas Merton, *Misli u samoći*, str. 91 - 95, 103 - 104, 109 - 112.

PROSINAC: Njegovati ozračje šutnje i tišine

„Kako bi zajednica mogla razlučivati, prihvaćati i velikodušno živjeti Božji plan,
potrebno je da svaka sestra gaji nutarnju i vanjsku šutnju.“ (*Konstitucije*, čl. 43)

Literatura:

- Rječnik biblijske teologije*, šutnja, st. 1343 - 1344.
Enciklopedijski teološki rječnik, tišina, str. 1199 - 1200.
Konstitucije, čl. 33; *Statut*, čl. 45.
 Kajetan Esser, *Opomene svetoga Franje*, str. 184 - 190.
 Thomas Merton, *Misli u samoći*, str. 64 - 66, 80 - 85.
 Henru J. M. Nouwen, *Put srca*, str. 51 - 75.

SIJEČANJ: ***Pred svetodamjanskim križem***

„Križ je naš put i konačni cilj, vrata u vječni život. Križem je obilježeno naše postojanje, naš život i hod u vjeri. On nas prožima, vodi, usmjerava, potiče...“ (*Osluškujući Duha Svetoga hodimo zajedno u novosti života*, str. 21)

Literatura:

- Rječnik biblijske teologije*, križ, st. 451 - 455.
 Franjevački izvori, *Legenda trojice drugova*, str. 548 - 550.
 Kajetan Esser, *Opomene svetoga Franje*, str. 54 - 67.
 Anton Rotzetter – Thaddée, *Živjeti Evanđelje s Franjom*, str. 29 - 30.
 Fra Rozo Brkić, *Križ svetog Damjana*, str. 10 - 36.

VELJAČA: ***Mi ljubimo jer on nas prije uzljubi*** (1 Iv 4,19)

„Bezuvjetno predanje i posvećenje života svake sestre odgovor je na besplatnu Božju ljubav.“
 (*Konstitucije*, čl. 4)

Literatura:

- Enciklopedijski teološki rječnik*, ljubav, str. 602 - 604; ljubav, djelatna, str. 604; ljubav prema bližnjemu, str. 605 - 608.
Pravilo i život, 23; *Konstitucije*, čl. 39; *Odredbe*, čl. 58, 61, 71 - 72.; *Statut*, čl. 58, 61.
Ljubav nas Kristova obuzima, 3 - 4, 6 - 7, 15, 23 - 24, 28 - 30.
 Kajetan Esser, *Opomene svetoga Franje*, str. 205 - 212.
 Ignacio Larranñaga, *Brat iz Asiza*, str. 277 - 280.
 Lázaro Iriarte, *Franjevački poziv*, str. 225 - 230.

OŽUJAK: ***S Kristom sam razapet. Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist*** (Gal 2,19-20)

„Anđeoski je čovjek Franjo sišao s gore noseći sa sobom lik Propetoga, ali ne urezan rukom umjetnika na kamenim ili drvenim pločama, nego ispisan prstom Boga živoga na tjelesnim udovima.“ (2Bon 4,4)

Literatura:

- Franjevački izvori, *Veći životopis sv. Franje Bonaventure Banjoređijskog*, str. 982 - 988.
 Franjevački izvori, *Legenda trojice drugova*, str. 576 - 578.

Anton Rotzetter – Thaddée, *Živjeti Evanđelje s Franjom*, str. 41 - 42.

Ignacio Larranñaga, *Brat iz Asiza*, str. 254 - 273.

Bonaventura Duda, *Moj sveti Franjo*, str. 29 - 34.

Benedikt XVI., *Bog je uvijek nov*, str. 24 - 27.

TRAVANJ: **Milosrđe mi je milo** (Mt 9,13)

„Ako se katkad dogodi da među njima zbog riječi ili znaka nastane smutnja, neka odmah jedan drugoga ponizno moli oprostjenje, prije negoli prinesu dar svoje molitve pred Gospodina.“ (*Pravilo i život*, 24)

Literatura:

Enciklopedijski teološki rječnik, oprostjenje, str. 785 - 786.

Lice milosrđa, 9 - 14, 20 - 21.

Misericordia et misera, 2, 13, 18, 20.

Ljubav nas Kristova obuzima, 8 - 9, 13, 17.

Kajetan Esser, *Opomene svetoga Franje*, str. 97 - 104.

Leonardo Izzo, Milosrđe, razumijevanje, opraštanje, u: *Dizionario FRA - Franjevački leksikon* (prilog)

SVIBANJ: **Hodočasnice nade**

„Nada je odvažna, zna izdići pogled ... kako bismo se otvorili velikim idealima koji život čine ljepšim i dostojanstvenijim. Hodajmo u nadi.“ (*Fratelli tutti*, 55)

Literatura:

Osluškujući Duha Svetoga hodimo zajedno u novosti života, str. 9 - 17.

Bonaventura Duda, *Moj sveti Franjo*, str. 76 - 80.

Leonardo Izzo, Nada, u: *Dizionario FRA - Franjevački leksikon* (prilog)

Benedikt XVI., *Bog je uvijek nov*, str. 85 - 93.

Anton Tamarut, *Duh Sveti - čuvar nade u čovjekovu srcu*, str. 79 - 86.

Literatura:

- Aldo Starić (ur.), *Enciklopedijski teološki rječnik, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2009.*
- Anton Rotzetter - Thaddee Matura, *Živjeti evanđelje s Franjom Asiškim, Vijeće franjevačkih zajednica, Zagreb, 1984.*
- Anton Tamarut, *Duh Sveti - čuvar nade u čovjekovu srcu, u: Isti, Bog - otac i majka, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2002.*
- Benedikt XVI., *Bog je uvijek nov. Duhovna promišljanja, Verbum, Split, 2024.*
- Bernardin Škunca (prir.), *Sv. Franjo Asiški. Molitvenik za moju dušu, Zadar, 1993.*
- Bonaventura Duda, *Moj sveti Franjo, Brat Franjo, 1990.*
- Franjevački izvori, Vijeće franjevačkih zajednica Hrvatske i Bosne i Hercegovine, Sarajevo-Zagreb, 2012.*
- Ignacio Larranaga, *Brat iz Asiza. Duhovna biografija svetoga Franje, Verbum, Split, 2021.*
- Kajetan Esser, *Opomene sv. Franje, Provincijalat franjevaca konventualaca, Zagreb, 1995.*
- Lázaro Iriarte OFM Cap, *Franjevački poziv. Sinteza idealâ sv. Franje i sv. Klare, Hrvatska kapucinska provincija sv. Leopolda Bogdana Mandića; Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2016.*
- Odredbe Družbe školskih sestara franjevaka Krista Kralja, Split, 2010.*
- Papa Franjo, *Misericordia et misera. Apostolsko pismo svetoga oca Franje na zaključenju izvanrednoga jubileja milosrđa, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2017.*
- Papa Franjo, *Misericordiae vultus. Lice milosrđa. Bula najave izvanrednoga jubileja milosrđa, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2015.*
- Pravilo i život braće i sestara trećega samostanskoga reda sv. Franje i Konstitucije Družbe školskih sestara franjevaka Krista Kralja, Provincijalati hrvatskih provincija školskih sestara franjevaka Krista Kralja, Split, 2010.*
- Statut Provincije Presvetog Srca Isusova Školskih sestara franjevaka Krista Kralja, Split, 2014.*
- Thomas Merton, *Misli u samoći, Verbum, Split, 2015.*
- Xavier Léon-Dufour, *Rječnik biblijske teologije, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1993.*
- Lino Temperini, *Milosrđe, razumijevanje, opraštanje, u: Dizionario FRA - Franjevački leksikon, preveo fra Miljenko Holzleitner, neobjavljeni tekst (prilog)*
- Jose Antonio Merino, *Nada, u: Dizionario FRA - Franjevački leksikon, preveo fra Miljenko Holzleitner, neobjavljeni tekst (prilog)*

Obavijesti

Provincijska vijeća i sekcije. Redoviti godišnji susret pročelnica provincijskih vijeća i voditeljica sekcija s usklađivaateljicom rada provincijskih vijeća s. Marinom Fuštar održan je 29. lipnja 2024. godine u provincijskom središtu na Lovretu. Na susretu su pročelnice i voditeljice izvijestile o radu vijeća i sekcija u protekloj godini te je utvrđen okvirni plan rada za predstojeću radnu 2024./2025. godinu.

Kanonski pohod Misiji u DR Kongu. Vrhovna predstojnica Družbe s. Veronika Verbič pohodila je naše sestre u DR Kongu i Ugandi od 7. srpnja do 9. kolovoza 2024. godine.

Jubilej polustoljetnog djelovanja naših sestara u Misiji u DR Kongu svečano je proslavljen 14. srpnja 2024. godine u Luhwinji. Euharistijsko slavlje predvodio je mjesni nadbiskup mons. Françoise Xavier Maroyi Rusengo u koncelecijaciji s 30 svećenika. Ovim euharistijskim slavljem obilježena je i 50. godišnjica osnutka Župe Duha Svetoga u Luhwinji. Na proslavi je sudjelovala i vrhovna predstojnica Družbe s. Veronika Verbič te provincijska predstojnica s. Lidija Bernardica Matijević.

Proslava Jubileja u Domovini održana je 5. listopada u provincijskom središtu na Lovretu. Euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup mons. Zdenko Križić u koncelecijaciji s biskupom porečkim i pulskim i predsjednikom Vijeća HBK za misije mons. Ivanom Štironjom, provincijalom Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Markom Mršom i petoricom svećenika, prijatelja zajednice. Slavlju su nazočile naše misionarke, sestre i dobročinitelji Misije, s. Ivana Margarin, ravnateljica Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj te vrhovna predstojnica Družbe

s. Veronika Verbič, koja je u kanonskom pohodu našoj Provinciji.

Doživotni redovnički zavjeti. Tijekom proslave 50. obljetnice djelovanja sestara u Misiji, 14. srpnja 2024. godine u Luhwinji doživotne redovničke zavjete u ruke vrhovne predstojnice s. Veronike Verbič položile su s. Marie Noëlla Neema Ganywamulume, s. Espérance Tumaini Safari, s. Françoise Ciragane Zihalirwa i s. Theresitte Nshobole Mufuluru.

Na blagdan Uzvišenja Svetog Križa, 14. rujna 2024. godine u provincijskom središtu u Splitu doživotne redovničke zavjete položila je s. Anđela Crnjac. Euharistijsko slavlje s obredom zavjetovanja predvodio je splitsko-makarski nadbiskup u miru mons. Marin Barišić, a zavjete je primila provincijska predstojnica s. Lidija Bernardica Matijević.

Prve redovničke zavjete na blagdan Marije Anđeoske, 2. kolovoza 2024. tijekom euharistijskog slavlja u velikoj kapeli isusovačkog kolegija *Alfajiri* pod predsjedanjem generalnog vikara Nadbiskupije Bukavuu mons. Floriberta Basimbe prve redovničke zavjete položile su s. Bernardine Furaha Amuli, s. Florence Shukuru Mahano i s. Bakhita Bulonza Mugaruka. Zavjete je primila vrhovna predstojnica s. Veronika Verbič.

Obnova zavjeta. Na blagdan sv. Dominika, 8. kolovoza 2024. u samostanskoj kapeli naših sestara u Bukavuu-Ngubi privremene redovničke zavjete obnovile su: s. Clara Munguoburha, s. Sylvine Busime Kulimushi, s. Bernardette Nsmire Rubenga, s. Victorine Nzigire Balibuno, s. Alice Neema Kasoki, s. Jeanne d'Arc Asifiwe Musemakweli, s. Edith Bwemere Buhendwa, s. Catherine Bulangalire Kalimbiro i s. Ghislaine Borhere Namuhirwa.

Euharistijsko slavlje predvodio je o. Vincent van Voegheret, a redovničke zavjete primila je vrhovna predstojnica s. Veronika Verbič. Istoga dana u samostanskoj kapeli u provincijskom središtu u Splitu, u ruke provincijske predstojnice s. Lidije Bernardica Matijević redovničke zavjete obnovila je s. Gisele Cirhuza Baciyunjuze.

U samostanskoj kapeli u Bukavuu-Ngubi 16. rujna 2024. svoje redovničke zavjete obnovile su s. Rosine Neema Kulimushi, s. Clémentine Munyerenkana Matabaro, s. Bernardine Ntamungo Balamba i Edith Rhumukuze Baguma. Euharistijsko slavlje predvodio je o. Gustav Lubunba, a zavjete je primila povjerenica sestara u Misiji s. Françoise Balibuno Ciza.

Postulatura. U Misiji u DR Kongu, na blagdan sv. Dominika, 8. kolovoza 2024. u postulaturu je primljena Madeleine Aline Byamungu.

Na blagdan Rana sv. Franje, 17. rujna 2024., odgojno razdoblje postulature započele su Valentina Sitaš i Gabriela Mohoti.

Naše misionarke. Na redoviti odmor u Domovinu je, 10. kolovoza 2024., doputovala naša misionarka s. Samuela Šimunović. S. Erika Dadić doputovala je 29. rujna 2024. radi liječenja.

Susret kućnih predstojnica s provincijskom predstojnicom održan je 29.

kolovoza 2024. na Lovretu. Na ovogodišnjem susretu kućnim predstojnicama pridružile su se i kućne ekonomice. O izazovima suvremenog upravljanja zajednicama sestrama je govorio fra Joško Kodžoman, ravnatelj Franjevačke klasične gimnazije u Sinju. U radnom dijelu susreta bilo je riječi o pitanjima važnim za svakodnevni život naših zajednica.

Naknadni premještaji i imenovanja kućnih predstojnica. Na sjednici Provincijske uprave održanoj 31. kolovoza 2024. iz provincijskog središta na Lovretu u zajednicu na Jordanovcu naknadno je premještena s. Tabita Protrka. Iz provincijskog središta u zajednicu na Pagu premještena je s. Marija Matanović. S. Mara Pervan je iz zajednice na Dobrome premještena u Knin, a s. Mirjam Penić iz Knina u zajednicu na Dobrome. S. Mara Pervan imenovana je kućnom predstojnicom zajednice u Kninu na tri godine. Kućnom predstojnicom zajednice na Dobrome, do isteka mandata, imenovana je s. Mirjam Penić.

Tiskanje doktorske radnje s. Magdalene Višić. U izdanju izdavačke kuće *Peter Lang*, u travnju 2024., pod naslovom *Bibliodrama als Weg der Versöhnung in Kroatien. Herausforderungen und Impulse für Pastoral und Katechese* tiskana je doktorska radnja s. Magdalene Višić.

ZBIVANJA I OSVRTI

Duhovne vježbe za kandidatkinje

U samostanu sestara Mostarske provincije u Bijelom polju od 1. do 5. srpnja 2024. održane su duhovne vježbe za kandidatkinje naših triju provincija hrvatskog govornog područja. Duhovne vježbe, na kojima su sudjelovale i odgojiteljice kandidatkinja s. Slavica Barbarić i s. Ivka Piplović, predvodio je fra Robert Pejičić.

Fra Robert je duhovne vježbe započeo tumačenjem Samuelova poziva (1 Sam 3). Istaknuo je kako je svaki poziv buđenje iz sna te je potrebno sebi posvijestiti da je Bog onaj koji poziva. Eli pomaže Samuelu da prepozna, upozna i usmjeri svoju pozornost na slušanje Božjeg glasa. Uči ga budnosti i usmjerenosti na Gospodina, ne iskorištavajući pritom za sebe Samuelovu spremnost na služenje i mladi duh.

Temeljni poziv svakog kršćanina je svetost, a sredstva za postizanje svetosti su želja i volja, vršenje svakodnevnih dužnosti, duh požrtvornosti i ustrajnost. Za ostvarenje duhovnog poziva od iznimne je važnosti povjerenje u Boga. Dokle god budemo imale uprte oči u Isusa, poput Petra, i mi ćemo moći hodati po vodi. Što je veća Kalvarija

to je sigurniji Uskrs, ohrabrio nas je fra Robert. Poticajnim riječima usmjerio nas je na razmatranje osobnog odnosa prema Bogu i odnosa prema zajednici. Upozorio je na neke opasnosti kao što su natjecanje među sestrama, prisvajanje Boga i Njegove ljubavi, internet i društvene mreže, želja za vlašću i častohleplje. Za izgradnju zdravih odnosa potrebno je osloboditi se napasti da svi moraju imati dobro mišljenje o nama te prevelike zagledanosti u drugoga umjesto u Krista, njegovati slobodu u odnosima i stvarnu želju za napredovanjem onih koji nas okružuju, zaključio je fra Robert.

Svaku večer molile smo pred Presvetim da nam Bog pokaže mjesto gdje pripadamo i gdje možemo proslaviti Boga, kako bismo bile jasan Božji glas u ovome svijetu.

Zahvaljujemo fra Robertu na poticajnim riječima i sestrama u Bijelom polju na gostoprimstvu, sa željom da nam svima ove duhovne vježbe budu na korist i izgradnju.

Valentina Sitaš i Gabriela Mohoti,
kandidatkinje

Proslava blagdana Preobraženja Gospodinova u Dubrovniku

Blagdan Preobraženja Gospodinova svečano je, prema ustaljenom običaju, i ove godine proslavljen u našem samostanu Sigurata u Dubrovniku. Usprkos ljetnim vrućinama, vjernici su se okupili u velikom broju. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je fra Ivan Gavran iz samostana Male braće uz koncelebraciju generalnog vikara Dubrovačke biskupije mons. Ivica Pervana, a liturgijsko pjevanje predvodila je dubrovačka glazbenica Maja Marušić. Proslavi su se pridružili i svećenici: katedralni župnik don Marin Lučić, gvardijan samostana Male braće fra Josip Sopta i arhivar Dubrovačke biskupije don Ivan Šimić, a slavlju je ove godine nazočila i provincijska predstojnica s. Lidija Bernardica Matijević. U nastavku donosimo tekst o bogatoj povijesti i značaju crkvice *Od Sigurate* Damira Račića.

Samostan i kapela od Sigurate

Vjerojatno nema starijeg Dubrovčanina koji ne zna gdje se nalazi samostan i mala kapela Transfiguratio Domini (Preobraženje Gospodinovo, tj. Kristovo). Ispuštanjem nekih glasova u riječi transFIGURATIO dobilo se je nekoliko sličnih naziva, da bi na kraju opstao naziv koji je u današnjoj uporabi i po čemu je ulica dobila ime: Od Sigurate. Među raznim izlošcima s kojima raspolaže samostanski muzej, u dubrovačkoj javnosti najčešće se spominje lutka u vrijeme Božića, tj. „Bambin“ (Djetešce). Anica Bošković ostavila je „Bambina“ svojoj sestri dominikanki u samostanu sv. Katarine, a ona je „Bambina“ oporučno ostavila časnim sestrama od Sigurate.

Mala crkvice od Sigurate jedna je od triju u Gradu u kojima se jednom godišnje (početkom kolovoza) vrši vjerska služba, tj. održa se Misa. Ostale dvije su sv. Vida i sv. Jakova Pipunara. Opis vjerske svečanosti 1926. i 1931. godine donosim u nastavku teksta.

„Narodna Svijest“ od 10.8.1926. g., broj 32.

Svečanost u Sigurate

Prošlog petka obavljena (je) svečanost Preobraženja Gospodinova u crkvici Sigurate ove godine na osobit lijep način. Ta svakom Dubrovčaninu mila crkvice bila je krasno urešena a pohodilo ju je toga dana mnoštvo pobožna naroda. Ujutro su se redale sv. Mise, a u 8,30 bila je pjevana sv. Misa, preko koje je gradski muški crkovni zbor pjevao dvoglasnu Misu i pobožne pjesme. Popodne pak na blagoslovu, crkvice je bila dupkom puna. Litanije i Sve-tootajstvu je ispjevao gradski muški crkovni pjevački zbor. Poslije blagoslova sastalo se je kod časnih Sestara uz pjevače i lijepo društvo Dubrovčana, među kojima vidjesmo i našega gospara Iva konte Vojnovića. Časne sestre su svijeh počastile svojim posebnim dubrovačkim slatkom (slasticom), te je vlč. Dn. N. Gjivanović, upravitelj samostana, pozdravio gospara Iva lijepom nazdravicom. U ugodnom razgovoru prošao je ovaj „dubrovački“ sastanak u svečani dan „Sigurate“.

„Dubrovačka tribuna“ od 19.8.1931. g; broj 115.

Tragovi koji nestaju

„Pri vrhu ulice Sigurate, u jednoj rijetko slikovitoj stisci starih kuća, u ambijentu koji nosi sva obilježja samostanske mistike i mnogih vjekova koji su prošli – leži kapela Gospe od Sigurate i dumanjski samostan, mjesto rada i molitve za nekoliko marljivih sestara u Kristu, koje radom i siromaštvom čine čast i samostanu i onim starim mirima, u kojima se ogleda duhovna prošlost starog Dubrovnika.

Svake godine, na dan Preobraženja dolazi tamo pobožni puk Pelina i Prijekoga da prisustvuje misama i blagoslovu po starim običajima. Svake godine na ovaj dan, skalini ulice Sigurate posuti su pelinom i vrijesom. (!!)

To Vam pokazuje put do kapele i samostana. Tu ćete na onom malom prostoru (poljanica – nap. D.R.) u čednom broju vidjeti sve: počam od markantnih tipova žena iz puka, pak do gospara intelektualaca koji dohodu radi istinskog duhovnog okrijepljenja i da sa uživanjem pogledaju onaj zadnji bokunić Dubrovnika koji je – pošo spat.

Za vrijeme blagoslova Crkva je puna. Pjevači su sa harmoniumom u malenom crkvenom dvorištu. A kad puk po treći put odgovori nabožnim pjevom „Od kuge, glada i rata oslobodi nas, Gospodine“, usahle ruke starca Dobrića stiskaju konop i povlače tonove zvona...

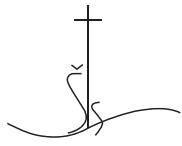
Svečanost se svršava intimnim tramentom za one koji su doprinjeli uspjehu proslave. Na prostranoj starinskoj trpezi redaju se poznati dumanjski specijaliteti: „torta od skorupa“, „oblanti“, „dumanjski pandišpanj“ i „mačnice“.

Ulazeći u samostan, bio domaći ili strani, na svakom će koraku osjetiti (vidjeti) bezbroj interesantnih detalja, koji ovom samostanu daju jedinstveni dubrovački kolorit. Sve se bijeli kao snijeg, sve je na svom mjestu. Kamarice rese antiki burali sa velikim škrabicama, kvadri i koluriti tapiti od krpica, što sve čini harmoniju namještaja starih građanskih kuća. U ovom patrijahalnom ambijentu dumne provode dane u radu praveći tapite, češljajući vunu ili dvoreći bolesnike. Od neumornog i tihog rada stiču minimum potreban za siromašno i skromno življenje.

A sad pogledajte našu sliku. To vam je čas kad se svi razidu, a Dobrić ostane sam da još jednom o „Zdravoj Mariji“ objesi o konop svoje staračke snage. Tako su uvijek radili crkovernjaci po malim kapelama, pa tako radi i on.“

Navedenom novinskom izvješću nema se što dodati, već samo podsjetiti dubrovačku javnost na jedan starodrevni vjerski običaj koji se i u naše vrijeme obilježava. Tekst odiše jednim toplim lirskim i nostalgичnim opisom vjerske svečanosti u maloj kapeli, u kojoj se Misa održava jednom godišnje na dan Preobraženja.

Na poljanici, površine možda oko 20 metara četvornih, ispred crkvice nalazi se pet starih grobova raznih dubrovačkih bratstva čiji su članovi pokopani u neki od zajedničkih grobnica. Na nadgrobnim pločama urezani su znakovi pojedinih zanata, što je lako uočiti. Krov kapele bio je teško oštećen za vrijeme granatiranja Dubrovnika 1991. godine, te je nakon rata obnovljen.

PROSLAVA 50. OBLJ SESTARA U MISI

Proslava polustoljetnoga, zlatnoga jubileja djelovanja sestara u Misiji u DR Kongu kulminirala je dvostrukim slavljem: u DR Kongu, 14. srpnja 2024. i 5. listopada 2024. u Domovini. Prvo je bilo 'in situ', odnosno u Luhwinji, mjestu iz kojeg je sve krenulo 1974., a drugo, kako se i pristoji, u provincijskom središtu, odakle je sjeme lovretskog misijskog zvanja i preneseo na afričko tlo, gdje redovničke plodove nosi i raste. Ovdje donosimo prigodne zapise o tim dvjema svečanostima, kojima je obilježena značajna kongoanska dionica redovničkoga puta naše Provincije i Družbe. Podsjećamo da je proslavi 'in situ' i u

Proslava zlatnog jubileja

U nedjelju, 14. srpnja 2024. svečano je proslavljen jubilej polustoljetnog djelovanja naših sestara u Misiji u DR Kongu. Slavlje je upriličeno u Luhwinji

(nadbiskupija Bukavu), mjestu gdje su sestre, u suradnji s braćom franjevcima Provincije Presvetog Otkupitelja, 1974. započele svoje djelovanje.

ETNICE DJELOVANJA IJI U DR KONGU

Splitu prethodilo obilježavanje jubileja s prijateljima i dobročiniteljima Misije u Domovini, o čemu smo izvijestili u prethodnom broju. Zapisi o misionarkama i Misiji, dobročiniteljima i zahvalnosti, razlomljeni u dva broja Odjeka, pridružuju se dosadašnjem fundusu arhivskoga spomena na jednu sasvim jedinstvenu, dao Bog i plodnu, misijsku djelatnost naše Provincije čiji se povijesni isječak može vidjeti u prigodnom kolažu slika.

u DR Kongu, 'in situ'

Euharistijskim slavljem koje je predvodio mjesni nadbiskup mons. François Xavier Maroyi Rusengo u koncelebraciji s 30 svećenika obilježena je i 50. godišnjica osnutka Župe Duha Svetoga u Luhwinji. Tijekom euharistijskog slavlja doživotne zavjete položile su s. Marie Noëlla Neema Ganywamulume, s. Espérance Tumaini Safari, s. Françoise Ciragane Zihalirwa i s. Theresitte Nshobole Mufuliru. Na ovom trostrukom slavlju, uz mnoštvo vjernika, predstavnike građanske vlasti, društvene uglednike i sestre naše Misije sudjelovala je i vrhovna predstojnica Družbe s. Veronika Verbič te provincijska predstojnica s. Lidija Bernardica Matijević. Svečanosti su se pridružile i dvije sestre Bosansko-hrvatske provincije: s. Kata Karadža i s. Elizabeta Žuljević, misionarke u Ugandi.

Prvi katolički evangelizatori ovog područja bili su hrvatski franjevci Provincije Presvetog Otkupitelja iz Splita koji među ovdašnji narod dolaze sedamdesetih godina 20. st. U rujnu 1974. pridružuju im se s. Romana Baković i s. Erika Dadić, a nedugo zatim, u svibnju 1975. i s. Blaženka Barun. Potaknute žarom misijskog djelovanja s

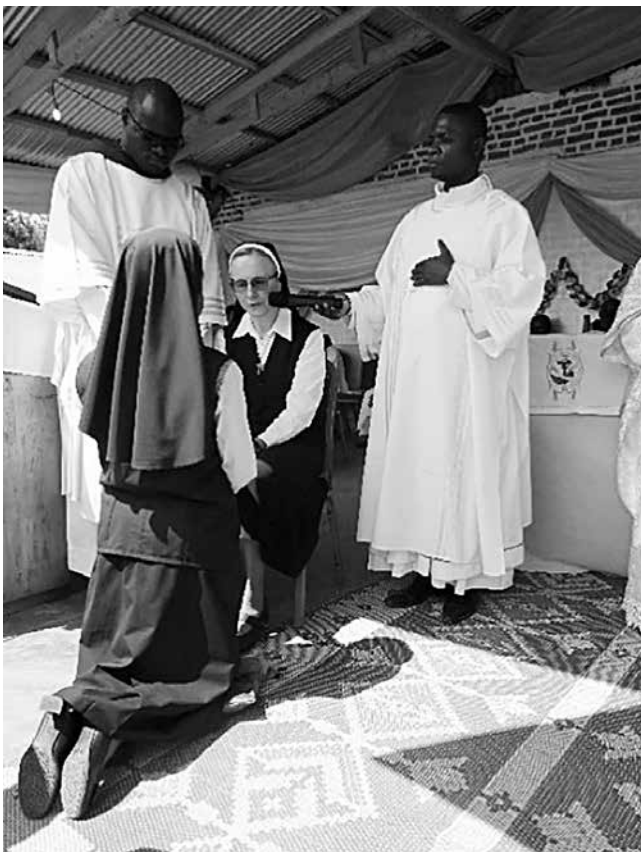
vremenom su dolazile i druge sestre misionarke kojih je u ovih pet desetljeća u Misiji djelovalo ukupno 14, računajući i dvije sestre Mostarske provincije. Prvi misionarski dani bili su iznimno teški. Uz obilje samoprijedora i skromnosti, valjalo je naučiti novi jezik i običaje te dijeliti tegoban život s tamošnjim stanovništvom. No, unatoč teškoćama, svojih se prvih dana na afričkom tlu sestre danas spominju kao najljepših u svom misionarskom djelovanju.

Vrlo brzo, svladavši lokalni jezik, sestre započinju s vjerskom poukom. U Luhwinji otvaraju domaćinsku

školu, a potom i zdravstveni centar, odgovarajući tako na goruće potrebe naroda. S istim djelatnostima

1988. godine svoje djelovanje započinju u novoj podružnici u Nyantendeu. Od mnogih tegoba koje su pratile rad u misiji zacijelo najteža neprilika bio je rat koji je zadesio DR Kongo devedesetih godina 20. stoljeća. Surovost stradavanja, kako lokalnoga stanovništva tako i misionara, nagnala je sestre na izbjeglištvo, ali ne u Domovinu. Ostale su vjerne afričkome puku. Ratne godine 1994. otvaraju podružnicu u Bukavuu-Ngubi, današnju kuću odgoja, a deset godina poslije i drugu podružnicu u Bukavuu-Muhungu. Školska i odgojna djelatnost sestara dominantna je i u tim dvjema podružnicama. Godine 1995. započinje prvi uspješni novicijat te se zajednica počinje širiti. Nakon mučeničke smrti s. Clare Agano Kahambu, 2016. godine raste broj redovničkih zvanja te danas u Misiji u DR Kongu i nedavno otvorenoj zajednici u Rwanyeni u Ugandi djeluje 36 školskih sestara franjevnika: 6 Hrvatica i 30 Kongoanki.

Govoreći o polustoljetnoj prisutnosti sestara u Luhwinji mons. Maroyi Rusengo pohvalio je djelovanje i doprinos sestara razvoju lokalne zajednice, osobito na području školstva i zdravstva. Pozvao ih je da i nadalje, djelujući u ovom napaćenom narodu,

njeguju franjevačku malenost te budu bliske čovjeku u njegovim nevoljama i radostima. Sa zahvalnošću je naglasio važnost i značenje misionarskog djelovanja u afričkom narodu, ističući koliko je širenje Božje riječi i pomaganje lokalnom stanovništvu promijenilo lice luhwinjskog kraja. Sestrama koje su položile doživotne zavjete uputio je riječi ohrabrenja, potaknuvši ih na požrtvovnost u služnju Bogu i Crkvi, u zgodno i(li) nezgodno vrijeme.

Za iznimnu zauzetost u sisanju sjemena Božje riječi u srca ljudi i doprinos u izgradnji župne zajednice dodijeljena su priznanja istaknutim pastoralnim suradnicima Župe u Luhwinji. Priznanje su primile i naše sestre: s. Romana Baković, s. Erika Dadić, s. Blaženka Barun, s. Mirabilis Višić i s. Mislava Prkić.

Na kraju euharistijskog slavlja okupljenima se, među ostalim govornicima, obratila i vrhovna predstojnica s. Veronika Verbič. Zahvalila je građanskim i crkvenim vlastima na pozivu i otvorenosti djelovanju sestara, narodu koji ih je toplo primio te svima onima koji su tijekom minulih desetljeća na bilo koji način pripomogli radu Misije i doprinijeli boljitku ovdašnjeg čovjeka. Zavjetovanicama je čestitala

na raspoloživosti poželjevši im ustrajnost na putu nasljedovanja Krista.

O značaju i ugledu sestara i braće franjevaca u Luhwinji dovoljno govori broj vjernika kojih se na euharistijskom slavlju okupilo nekoliko tisuća. Slavlje, ispunjeno radošću i pjesmom, u zajedništvu s biskupom, svećenicima, predstavnicima građanske vlasti i rodbinom novozavjetovanih sestara nastavljeno je za zajedničkim stolom u sestrinskom samostanu u Luhwinji.

s. Marina Fuštar

Iz nadbiskupove propovijedi

Dragi kršćani, dragi vjernici,

danas je 15. nedjelja kroz godinu. U cijeloj Crkvi, širom svijeta naviješta se riječ Božja koja od nas traži da joj otvorimo svoje srce. Trebamo znati da smo stvoreni od Boga od kojeg nam

sve dobro dolazi. On sam daruje nam snagu i spoznaju da je naša prava domovina na nebu. Ovdje, na zemlji, mi smo prolaznici koji slušaju njegovu riječ, želeći mu služiti. No, Božju riječ nije dovoljno samo čuti, potrebno ju je primiti i primijeniti u život. U obitelji, na poslu, tamo gdje jesmo trebamo pomoći drugima i tako učiniti da ono što smo čuli dade ploda u našim životima. Bog svojom riječju želi doprijeti do naših srca i otkriti nam svoj plan za naš život. Kao i nekad izraelski narod, Bog i nas danas želi voditi; hoće da budemo njegov narod, da radimo za njega, iziđemo iz kolotečine i tražimo vječni život.

Našoj je zemlji riječ Božja toliko potrebna. Postoje ljudi koji govore da su proroci, apostoli, posebno izabrani, tvrde da su pastiri, ali njihova djela to ne potvrđuju, nisu istiniti. Poučavaju ljude, tobože žele ljubav, a ustvari mrze. Umjesto ljubavi, riječju Božjom propagiraju mržnju.

Sveti Pavao progovara nam o velikoj Božjoj ljubavi koju ima za svakog čovjeka. Kristovom zaslugom, on preobilno u nas uli milost Božju u Kristu (usp. Ef 1, 8). Primamo Duha Svetoga koji nas osposobljava za istinski vjernički život. Djeca smo Božja i to se u našim životima treba vidjeti. U svemu trebamo izbjegavati mržnju i boriti se protiv zla. Na tom putu pomaže nam euharistija, Tijelo Kristovo koje je potrebno redovito primati kako bismo zadobili vječni život.

Danas slavimo 50. obljetnicu naše Župe i dolazak franjevaca i franjevaka u naš kraj. U evanđelju

koje smo danas čuli Isus šalje svoje apostole: Idite propovijedati riječ Božju, borite se protiv zla, radite i Bog će vas nagraditi za sve. Idite kao siromasi, idite do kraja svijeta (usp. Mk 6, 7-13). Prije pola stoljeća kod nas su došli franjevci i franjevke iz Republike Hrvatske propovijedati riječ Božju. Uz poučavanje činili su puno dobra; gradili su školu i bolnicu, radili za ljude. Učinili su puno posla i uložili mnogo truda. To je Crkva Božja koja gradi u pravdi. Zahvalni smo Bogu jer vidimo da Župa u Luhwinji ima plodove. Zato danas, na ovaj veliki dan, molimo i zahvaljujemo Bogu za one koji su se brinuli za ovaj narod po zagovoru sv. Franje, zaštitnika franjevačke obitelji. Znamo da još uvijek ima onih koji ne poznaju Boga. I do njihovih srca potrebno je doprijeti.

Danas su s nama i četiri sestre koje će izreći svoje doživotne zavjete, ovdje u Luhwinji. To je dobar primjer, dobar plod, znak da širimo kraljevstvo Božje i želimo spasiti sve ljude. To je naša nada. Mlade djevojke koje žele postati redovnice ne čine to samo radi sebe, nego i radi drugih; da bude onih koji prihvaćaju riječ Božju.

Naša su srca još tvrda, potrebna obraćenja. Misionari pomažu da se promijenimo, prihvatimo riječ Božju te se tako obnovimo. Molimo za našu zemlju u kojoj ima mnogo zla. Bog nas poziva da radimo za druge, da činimo dobro, da druge potičemo na promjenu. Crkva radi na tome da ljubav i pravda zavladaju.

Danas zahvaljujemo Bogu za sve što je učinio ovih 50 godina postojanja Župe. Zahvaljujemo i za sestre koje polažu doživotne zavjete, nešto veliko za sve nas. Neka se naša zemlja promijeni u pravdi, da sve bude dobro. Preko ove svete žrtve molimo da se preporodimo. Primit ćemo sveti sakrament koji nam daje snage živjeti po uzoru na Krista. U cijelom životu, u mislima i djelima, da budemo istinski kršćani kako bismo bili primljeni u vječni život i primili vječnu nagradu.

mons. Françoise Xavier Maroyi Rusengo

Prigodni govor vrhovne predstojnice o 50. obljetnici Župe i dolaska prvih sestara misionarki

Preuzvišeni mons. François Xavier Maroye, nadbiskupe Bukavua, dragi o. Daniel Aganze, župniče ove Župe Duha Svetoga u Luhwinji, dragi svećenici, draga s. Lidija Bernardica Matijević, provincijska predstojnica Provincije Presvetog Srca Isusova Split, draga s. Françoise Balibuno Ciza, zastupnice sestara u Misiji, drage sestre koje ste položile doživotne zavjete i sve ostale sestre, draga braćo i sestre, mir i dobro!

Sretna sam i zahvalna Bogu što mogu s vama slaviti 50. obljetnicu ove Župe i Misije Školskih sestara franjevnika Krista Kralja na afričkom tlu, ovdje u DR Kongu. Znakovito je da su upravo na spomendan osnutka naše redovničke Družbe, 13. rujna 1974. godine, prve dvije sestre, s. Romana Baković i s. Erika Dadić, došle u ovu Župu. Nedugo zatim pridružila im se i s. Blaženka Barun a kasnije i ostale sestre. Gospodin ih je izabrao i poslao a one su slijedile njegovu Riječ, ne sluteći što ih čeka, bez ikakve sigurnosti, s jednim jedinim ciljem: naviještati Evanđelje svojim životom, svojim djelima i riječima. Poput naše utemeljiteljice majke Margarite Pucher, zajedno s vrhovnom i provincijskom predstojnicom prepoznale su potrebu i Božji poziv da njegovu Riječ prenose u daleke krajeve.

U ovom bih trenutku željela, u ime naše Družbe, izraziti iskrenu zahvalnost Nadbiskupiji Bukavu i franjevačkoj obitelji koji su uputili poziv našim sestrama da dođu ovamo, Splitskoj provinciji što je taj poziv prepoznala kao Božju volju, a i svima vama, drage sestre misionarke, na vašoj raspoloživosti i predanosti. Hvala mjesnom Kralju i njegovoj obitelji na iskazanoj dobrodošlici sestrama i na pruženoj pomoći tijekom razdoblja razvoja Misije, kao i u kušnjama s kojima su se suočavale. Srdačno zahvaljujem katehetama, učiteljima, liječnicima i svim suradnicima koji su zajedno pridonijeli izgradnji i razvoju škole i bolnice kako bi što učinkovitije odgovorili na potrebe ljudi. Od srca zahvaljujem vama, vjernicima ove župne zajednice, što ste sestre primili kao svoje. Toplo zahvaljujem svim ljudima koji se nisu štedjeli dajući svoj doprinos i pomoć tijekom ovih pedeset godina.

Danas, zajedno sa svima vama, moje srce pjeva „Hvaljen budi, Gospodine moj“ za našu sadašnjost, za rast Crkve i naše redovničke obitelji koja je prisutna ovdje u Africi: u četiri zajednice u DR Kongu i dvije u Ugandi. Slavimo Gospodina za dar života i poziva sestara koje su danas svojim doživotnim zavjetima Gospodinu predale cijeli svoj život. Hvala vam, drage sestre, na vašoj raspoloživosti i otvorenost darovima Duha Svetoga. Bog vas blagoslovio i dao vam milost ustrajnosti u njegovoj ljubavi i nasljedovanju Krista!

Prinosimo Bogu i svoju budućnost u koju gledamo s nadom i prema kojoj u vjeri zajedno hodimo. Po uzoru na našu utemeljiteljicu Majku Margaritu, spremne smo prihvatiti potrebne žrtve i sve stavljamo u Presveto Srce Isusovo. Gospodin, koji je započeo dobro djelo, on će ga i dovršiti.

Čestitam, dragi vjernici Župe! Čestitam, drage sestre! Bog vas čuvao, vodio i blagoslovio! Blagoslovljen dan i sretno slavlje u bratskom zajedništvu.

s. Veronika Verbič

Proslava zlatnog

Kad su sestre 1974. godine pošle u Afriku najvjerojatnije ni zamišljale nisu da bi se njihov misijski život mogao dovinuti do zlatnoga jubileja. Po onome što svjedoče, vrijeme koje protječe nije bila njihova preokupacija, nego kako ga uložiti u djelotvorno bivanje s kongoanskim narodom i za narod. I Gospodin ih je nagradio. Kako? Učinio je da, po starosnim i po godinama služenja, u Africi vide Abrahama, kako se običava reći kad netko napuni pedesetu, k tomu, u novim redovničkim zvanjima gledaju misijski plod svojega života i apostolata.

Dar misijskog poziva naših sestara, njihove vjernosti misijskom poslanju i raspoloživosti služenja bratu i sestri u DR Kongu, Provinciju nam u zadnje vrijeme ispunja osjećajem velikoga ponosa. A kako i ne bi kad znamo da je u niski polustoljetnog služenja zbroj njihove dobi veći od tristo godina, a sestara na popisu četrnaest. Zbog ustrajnosti sestara, unatoč i usprkos egzistencijalnim ugrozama svake vele, koje su vjerne pratilice misionara u DR Kongu, mi osjećamo divljenje zbog ovog misijskog djela i dijelimo radost zlatnog jubileja koji smo proslavile na Lovretu, 5. listopada 2024. godine.

Proslava je započela euharistijskim slavljem kojim je predsjedao splitsko-makarski nadbiskup i metropolit mons. Zdenko Križić uz koncelebraciju nekoliko

svećenika predvođenih biskupom porečkim i pulskim mons. Ivanom Štironjom kao propovjednikom te provincijalom Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Markom Mršom i asistenciju franjevačkih bogoslova. Liturgijsko pjevanje predvodio je Zbor lovretskih sestara. Pod ravnanjem s. Mirje Tabak, uz orguljašku pratnju s. Nedjeljke Milanović Litre, sestre su uspjele svojim skladnim i anđeoskim glasovima podignuti duh vjernika k Bogu. Vjerujemo da je tome pridonijela izvrsna obrada Misse De Angelis koju je mo. Šime Marović, priredio za tri jednaka glasa i orguljsku pratnju u prigodi proslave stopedesete obljetnice Družbe Školskih sestara franjevaka Krista Kralja. Činilo se kao da meditativno i sabrano pjevanje sestara, intonacija i toplina njihovih glasova pomaže okupljenima da se izdvoje od svega vanjskoga i urone u otajstvo vjere, ako se netko kojim slučajem nje sabrao prije euharistijskoga slavlja.

Slavljeničko ozračje u prisutnosti sestara, svećenika, prijatelja i dobročinitelja Misijske pozdravnim je govorom na svoj način začinila provincijska predstojnica s. Lidija Bernardica Matijević. Izrazila je posebnu radost što je s nama i s. Veronika Verbič, vrhovna predstojnica Družbe koja je u kanonskoj vizitaciji našoj Provinciji. Po njezinoj se prisutnosti na neki

jubileja na Lovretu

način ostvaruje povezanost Provincije sa sestrama Družbe.

Uvodeći u slavlje, predslavitelj nadbiskup Križić tu je povezanost proširio na čitavu Crkvu koja je po naravi misionarska. Svi smo pozvani biti misionari tamo gdje smo poslani, a najizvršnije je djelovanje kroz ljubav i dobrotu, ustvrdio je. Pozivajući se na Isusov primjer slanja učenika na misijski put, rekao je da Isus poticao apostole na pomaganje jer ljudi upravo kroz djela ljubavi navjestitelja mogu upoznati Naviještenoga. Zahvalio je svim sestrama na djelima ljubavi koja su činile u DR Kongu kroz 50 godina i napomenuo kako je misijski poziv zahtjevan, nazivajući ga pozivom unutar poziva. Stoga je potaknuo sve da molimo za misije, za one koji su spremni izložiti svoje živote kako bi drugima navijestili i posvjedočili Isusa.

Svjedok Isusov, nekoć misionar u Tanzaniji, a danas predsjednik Vijeća za misije HBK mons. Ivan Štironja, u propovijedi je iznio vlastito iskustvo o vjeri afričkog naroda i koliko mu je ona važna. Kao poznavatelj (ne)prilika života u Africi osobito je zahvalio sestrama misionarkama koje su sudjelovale u pedesetogodišnjem životu misije u Kongu. Ustvrdio je da su sestre zajedno djelujući u kongoanskom narodu, dale više od tristopedeset godina života

Kristu koji jedini u cijelosti zna što su sve prošle. Odajući priznanje misionarima i misionarkama koji se odriču svega, pa i samih sebe, kako bi poput svetoga Pavla postali svima sve da pošto poto neke spase i učine ih suzajedničarima u evanđelju (usp. 1 Kor 9,19ss), biskup je čestitao sestrama obljetnicu, zazivajući milost i dar pomnog oslušivanja Duha Svetoga. Gledajući u budućnost zaželio je blagoslovljen i sretan daljnji hod i daljnju plovidbu „u budućnost na čelu s najvećim kormilarom Isusom, bez kojega ništa ne možemo učiniti“.

U svijesti da nam je sve darovano i da je zapravo zahvalnost prema Bogu i čovjeku ono što možemo uvijek činiti, nakon euharistijskoga iliti slavlja zahvale Bogu za darovane milosti, sestre su upriličile program i druženje za drage uzvanike i dobročinitelje Misije. U velikoj samostanskoj dvorani zaredali su pozdravni govori: provincijske predstojnice, vrhovne predstojnice, ravnateljice Papinskih misijskih djela u RH. Program je vodila s. Jelena Lončar a resile su ga i glazbene točke u izvedbi Lovretskoga zbora, studentice solo pjevanja Maricielo Garvan, Peruanke hrvatskih korijena te sestara Kongoanki s. Theresitte Nshobole Mufuliru i s. Giselle Cirhuza Bachiyunjuze koje su dobročinitelje oduševile pjevanjem na afričkom jeziku.

Osobiti interes pobudila je misionarka s. Samuela Šimunović, odgojiteljica postulantkinja i novakinja u Africi, prezentacijom o djelovanju sestara. Detaljnim i sadržajnim izlaganjem o životu Misijske, njezinom početnom apostolatu i razvoju od 1974. do najnovije povijesti te izgovaranjem imena svake misionarke koja se pojavila na kliznici prezentacije, s. Samuela je posvijestila koliko je svaka od njih dragocjen kamenčić u tom afričkom mozaiku služenja Kristu i/u čovjeku. Teško da se mogao naći netko koga nije prozeo osjećaj udivljenja pred

Božjim djelom i zahvalnost na svakoj misionarki, na darovima kojima je Gospodin podario svaku od njih osobno, a po njima našu Provinciju i svakoga čovjeka do kojega su u Africi uspjele doći putevima milosti. Da je tomu tako može se zaključiti iz svakoga pljeska pri spomenu imena sestre misionarke koja je uspjela biti dionica jubilejskog slavlja i sustolnica dobročinitelja: s. Erika Dadić, s. Ljubomira Kustura, s. Mirabilis Višić, s. Večenega Dovranić, s. Mirjam Penić, s. Ivka Piplović, s. Ivana Džimbeg, s. Samuela Bešker, s. Samuela Šimunović i s. Adrijana Galić. Vjerujem da je tom gestom podrške i priznanja svakoj od njih srce dodatno 'raslo'. I trebalo je.

Homilija predsjednika

Draga braćo i sestre u Kristu!

Sve vas srdačno pozdravljam okupljene oko oltara Kristova u povodu zlatnog jubileja Školskih sestara franjevačka, 50 godina misijskog djelovanja u afričkim misijama, točnije DR Kongu, nekadašnjem Zairu.

U ovoj svečanoj prigodi pozdravljam nadbiskupa Zdenka, predvoditelja misnog slavlja, sve vas nazočne svećenike, redovnike, redovnice, i sve vas, dragi vjernici, koji ste se okupili kao prijatelji naših sestara i prijatelji misija.

Što se tiče dobročinitelja, posvjedočili su da su dirnuti iskazanom pažnjom, zajedništvom sa sestrama i dioništvom u proslavi jubileja. Vidjelo se da u njima živo plamti želja djelima dobročinstva i nadalje biti suradnicima našeg misionarskog poslanja, a sudeći po novim prijateljstvima koja su se sklapala sa sestrama Kongoankama čini se kao da Gospodin još nešto sprema.

Neka mu je slava i dika!

s. Natanaela Radinović

Vijeća za misije HBK

Poseban pozdrav Vama, poštovana vrhovna predstojnice s. Veronika, provincijska predstojnice s. Lidija. U vama pozdravljam sve sestre vaše Družbe zahvalni Bogu za vašu prisutnost i djelovanje u Crkvi. Pozdravljam također s. Ivanu (FDC), ravnateljicu Papinskih Misijskih Djela, kao i sve vas ostale redovnice koje svojim djelovanjem resite njivu Gospodnju.

Poseban pozdrav upućujem sestrama misionarkama koje su dio ove pedesetogodišnje ekspedicije (od 1974. do 2024. god.) u afričkim misijama u kojoj je sudjelovalo četrnaest sestara; dvanaest Splitske provincije i dvije Mostarske. Vi ste, drage sestre, darovale afričkoj Crkvi ukupno skoro 350 godina života. Samo Bog zna sve vaše radosti i žalosti. Što ste sve doživjele i iskusile samo On zna,

a vi ponešto. Od nas ljudi iskreno vam hvala, a od Boga zaslužena nagrada.

Prvo liturgijsko čitanje (Iz 42,1-4.6-7) govori o blagosti i dobroti Sluge Božjega koji narod oslobađa od tmine. Svi smo kao kršteni pozvani biti u službi svjetla. Kršćaninova avantura borbe protiv tame započinje krštenjem. Iz iskustva mogu posvjedočiti i reći koliko je afričkom čovjeku važno krštenje, s koliko poštovanja i kršćanskoga žara pristupa tom svetom sakramentu i kršćanskoj vjeri. Tek nakon trogodišnje pripreve, slijedilo je krštenje, redovito u uskršnom bdjenju. Nezaboravne su te povorke i po nekoliko stotina novokrštenika koji s radosnim klicanjem pristupaju krsnom zdencu i potvrđuju istinitost Izajijina proroštva: „Otoci žude za naukom njegovim!“ Njihov zar lica uz radosnu

pjesmu i poklike - *vigelegele*, bili su odraz njihova srca i duše kojoj su poklanjali najbolju okrepju, neprolazno bogatstvo.

Susret sa živim Bogom istinski je zahvat u čovjekovo srce, srce koje zahvaća čudesno svjetlo i u isti trenutak ga oslobađa tame. Sv. Pavao u svojoj poslanici (1 Kor 2,6-10) vrlo slikovito opisuje, i to što nije, a ne što jest: To je događaj koji „oko ne vidi, i uho ne ču, i u srce čovječje ne uđe, to pripravi Bog onima koji ga ljube. A nama to Bog objavi po Duhu jer Duh sve proniče, i dubine Božje“.

Današnji se jubilej izvrsno uključuje u listopadske pobožnosti kojima Crkva hodi s Blaženom Djevičicom Marijom prema Isusu, razmišlja se o otajstvima Kristova života, napaja se na sakramentalnim vrelima milosti te se vjerno ispovijeda i širi vjera u Presveto Trojstvo.

Ovaj se jubilej još znakovitije uklapa u općecrkveni događaj Sinode koja se odvija u Rimu, gdje predstavnici Crkve iz cijeloga svijeta, ovih dana mole, u duhu sinodalnosti promišljaju i traže nove načine evangelizacije koji bi olakšali vršenje Kristove misije u ovo naše vrijeme. Trajna je briga Kristove Crkve kako sadržaje Evanđelja prenijeti budućim generacijama na njima što razumljiviji način. Ta je zadaća, zbog raznih kušnji i izazova, na koje Crkva nailazi u današnjem svijetu i društvu, na velikom ispitu. Zato i ovo misno slavlje, uz onu zahvalu Bogu koju osjećamo u srcu, zajedno sa sestrama franjevkama pretočimo u molitvu za Crkvu i njezin sinodalni hod. Neumorno molimo!

Na molitvu nas vrlo snažno potiče i današnje sveto Evanđelje (Lk 10,1-12.17-20). Isus govori učenicima koje „odredi“ i „posla ih po dva pred sobom u svaki grad i u svako mjesto kamo je kanio doći“. No Isus to govori i nama koje je odredio da živimo u ovom vremenu.

Isus i danas nastavlja birati i slati. Najprije je to učinio s Dvanaesticom, potom sa Sedamdesetdvojom. Danas to čini preko zbora biskupa. Skupina se širi, raste, sve do naših dana. Broj se mijenja, vrijeme također, ali Riječ Kristova uvijek ostaje ista. Poziv također: „Žetva je velika, ali radnika malo. Molite dakle gospodara žetve da

radnike pošalje u žetvu svoju“. Nakon imperativa „molite“, slijedi: „Idite!“ Potom se niže više imperativa među kojima mi se čini ovaj najvažnijim: „Ne nosite ni kese ni torbe, ni obuće...“ Ponesite samo Isusa i njegov mir. Tek kad se čovjek u potpunosti oslobodi materijalnih dobara, može drugima dijeliti iskustvo mira i navijestiti: „Približilo vam se kraljevstvo Božje“. Nije li sv. Franjo očiti primjer koji to svjedoči?!

Ove riječi navještaja: „Približilo vam se kraljevstvo Božje“, vrlo su znakovite. Sv. Luka ne kaže: došlo je kraljevstvo Božje, nego: približilo se. Doći će onoga trenutka kada se moje i tvoje srce u potpunosti oslobodi navezanosti na materijalno. Sjetimo se onoga bogatog mladića, koji se pohvalio da vrši sve zapovijedi. Isus mu kaže da mu jedno nedostaje: Idi prodaj sve što imaš i onda dođi i slijedi me (usp. Mt 19,21). Unutarnji mir i potpuna radost dolaze nakon što se oslobodimo svih novčarki, svih torbi čak i obuće.

Ako primijetimo neuspjeh, onda bi trebalo pogledati da se nismo opteretili raznovrsnim boršama i teškim torbama, da nismo zagazili u obuču raznih komotnosti koje nam ne dopuštaju da se vinemo u nebo. Jasno je da se ovo ne mora shvatiti doslovno. No vrlo je važno shvatiti: Sve dotle dok je čovjek nesretan radi toga što nema vrećicu i torbicu, i u torbi sve ono što imaju svi ostali; dok je čovjek nesretan što nema markirano odijelo i obuču, on u svom srcu ne može imati mir. A to znači da ga ne može ni drugima dati. Zato je važno stalno polaganje računa i svakodnevno preispitivanje savjesti, zato je važno svakodnevno ostavljanje „kese i torbe i obuće“, kako to niže sv. Luka.

Sv. Luka bilježi, kad su se vratila sedamdeset i dvojica k Isusu, radosni su izvijestili: „Gospodine, i zlodusi nam se pokoravaju na tvoje ime“. Isus im odgovara: „Ne radujte se što vam se duhovi pokoravaju, nego radujte se što su vam imena zapisana na nebesima“.

Prava radost u srcu jest osobno obraćenje, a ne nizanje uspjeha. Pravi uspjeh misija jest mir u srcu, unutarnja sloboda zbog susreta s Isusom, radost zbog poziva koji smo primili i milost odaziva

da se možemo zvati Isusovim prijateljima. „Vas sam nazvao prijateljima jer vam priopćih sve što sam čuo od Oca svoga“ (Iv 15,16). Biti prijatelj Isusov, najveći je uspjeh i cilj.

U svojoj enciklici *Redemptoris missio* – o trajnoj vrijednosti misijske naredbe, sveti papa Ivan Pavao II. kaže: „misijska djelatnost traži posebnu duhovnost koja se tiče osobito onih koje je Bog pozvao u misionare“ (RM, 87).

O kojoj je i kakvoj duhovnosti zapravo riječ? Papa odgovara da je to ponajprije „posvemašnja poučljivost Duhu“ a to znači „prepuštanje Duhu da nas oblikuje iznutra, da postajemo sve sličniji Kristu“. Papa nastavlja: „Ne može se svjedočiti Krista ako se ne odražava njegov lik... Poučljivost Duhu traži zatim da prihvatimo darove jakosti i mudrosti, koji su bitne crte iste duhovnosti“ (*isto*).

Misionar je dakle onaj koji se odriče sama sebe i svega što je dosad smatrao svojim da postane svima sve, kako to čusmo u drugom liturgijskom čitanju: „Svima bijah sve da pošto-poto neke spasim. A sve činim poradi evanđelja da bih i ja bio suzajedničar u njemu“ (1 Kor 9,22-23).

Papa Ivan Pavao II. u spomenutoj enciklici kaže da je misionar čovjek ljubavi, brat svima, brat koji u sebi nosi otvorenost i zanimanje za sve narode i sve ljude, osobito za male i siromašne. Misionar je čovjek koji se upustio u avanturu svetosti, avanturu ljubavi prema Kristu i njegovoj Crkvi. Sv. Ivan Pavao II. kaže da je misionar pravi svetac.

Govoreći pak o pastoralnim metodama, Papa kaže: „Nije dovoljno obnoviti pastoralne metode, bolje organizirati i uskladiti crkvene sile, dublje istražiti biblijske i teološke temelje vjere: treba pobuditi novi ‘žar svetosti’ među misionarima i u svakoj kršćanskoj zajednici, osobito među onima koji su

misionarima najbliži“ (br. 90). Najbliži su misionarima oni koji ih prate molitvama i žrtvama, oni koji ih pomažu duhovno i materijalno, a to bismo trebali biti svi mi.

Radosni smo zbog toga što Crkva Kristova, unatoč raznim suprotnim vjetrovima, nerijetko šibana ljudskim nerazumijevanjem pa i mržnjom, živi, širi se i raste, upravo onako kako je to Isus zamislio „sve do kraja svijeta“.

Papa je Franjo za geslo ovogodišnje Misijske nedjelje, koju obilježavamo za dva tjedna, uzeo: „Podite i pozovite sve na gozbu“ (usp. Mt 22,9). Ove riječi obvezuju sve nas, svakoga krštenika da se svojom molitvom i žrtvom uključimo u sveopću misiju ili poslanje Crkve, kako bi cijeli svijet postao jedna velika obitelj okupljena oko Krista.

Molimo i u ovoj Presvetoj Euharistiji kako bi svi krštenici radosna srca vršili svoje misijsko poslanje koje se u Crkvi, pod vodstvom Papinskih misijskih djela, odvija pod geslom: „Sve crkve za obraćenje cijeloga svijeta“ (o. Manna). Posebno molimo za nova duhovna svećenička i redovnička zvanja. Žetva je uistinu velika, a radnika malo. To, možda i previše naglašavamo. Nemojmo ponavljati „nema nas“ nego kleknimo na velika koljena, kako to kažu

naši stari, i molimo. Možda je to pravi trenutak obnove koju će Gospodin podariti. Nije važno koliko nas je nego što smo učinili, jesmo li sve snage upotrijebili za širenje Radosne vijesti spasenja. Jesmo li dali sve? Rekao bi Sluga Božji Ante Gabrić: „Sve i još malo više“.

Drage sestre! Dok vam čestitamo ovu visoku godišnjicu djelovanja vaše redovničke obitelji u afričkim misijama, želimo i molimo od Gospodina milost i dar pomnog oslušivanja Duha Svetoga. Ne bojte se biti otvorene Isusu u vršenju volje Božje. Crkva nailazi na razne poteškoće i kušnje, no ni po cijenu

mučeništva ne posustaje niti uzmiče. To potvrđuju i naši ubijeni misionari: o. Vjeko Ćurić, franjevac (Ruanda, 1998.) i s. Lukrecija Mamić, službenica milosrđa (Burundi, 2011.).

Više je naših misionara prošlo razna vatrena krštenja, ali nisu uzmaknuli. Ostali su vjerni svom misijskom poslanju, ponekad možda i u strahu poput učenika u olujnom vihoru na moru dok Učitelj spava. Možda je bilo i krikova, učiteljevih prijekora poput onoga „malovjerni“, ali važno je ustrajati do kraja vršeći njegovu zapovijed ljubavi, do one konačne Kristove ocjene: „Vi ste sa mnom

Pozdravni govor prov

Preuzvišeni oče biskupe Ivane, poštovana vrhovna predstojnice Družbe Školskih sestara franjevaka Krista Kralja s. Veronika, poštovana ravnateljice Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj s. Ivana, poštovani provincijale fra Marko, oci gvardijani, braćo svećenici, poštovani dobročinitelji i prijatelji misija, drage sestre!

Srdačno vas pozdravljam i izražavam dobrodošlicu povodom obilježavanja 50 godina misijskog djelovanja naših sestara u DR Kongu.

Našim ocima biskupima zahvaljujem na osobitom senzibilitetu koji iskazuju za sestrinske redovničke zajednice te su nam danas svojom prisutnošću približili povezanost s Petrovim nasljednikom, kako u duhovnom, tako i u fizičkom smislu. Ako se prisjetimo prvog dolaska sestara iz Maribora u Split 1904. godine na poziv splitskog biskupa Filipa Franje Nakića, možemo zaključiti da u polovici svog života naša Provincija diše, osjeća i raste zajedno sa svojim sestrama u Africi. U Splitu djelujemo 120 godina, Provincija je samostalna 102 godine, a misijski djelujemo 50 godina.

Kada se govori o obilježavanju neke obljetnice, mora se spomenuti početak, razlog i poticaj otvaranja misije. Provincijski kapitul održan 11. i 12. kolovoza 1973. godine prihvatio je poziv braće franjevac Provincije Presvetog Otkupitelja i odobrio odlazak prvih sestara u misije. Bliska suradnja naših dviju Provincija obilježila je pastoralno djelovanje u Hrvatskoj gdje se može govoriti i o zajedničkom utjecaju na odgoj, obrazovanje i kulturu. Provincijske uprave uvijek su pokazivale razumijevanje kad je trebala pomoć franjevcima. Tako je došlo i do poziva za odlazak u daleku Afriku. Bližu pripravu i učenje francuskog jezika sestre su obavljale u Parizu. U pratnji vrhovne predstojnice s. Josephine Tominac i provincijske predstojnice s. Serafike Balajić, 13. rujna 1974. otputovale su prve misionarke s. Romana

ustrajali u mojim kušnjama“ (Lk 22,28), zato: „Uđite u radost Gospodara svoga“. Ne zaboravimo, u svijetu smo sigurni sve dok hodimo s Crkvom na kojoj Krist kormilari. Zato, blagoslovljen vam i sretan daljnji hod i daljnja plovidba u budućnost na čelu s najvećim kormilarom Isusom, bez kojega ništa ne možemo učiniti (usp. Iv 15,16). Po zagovoru sv. Franje, utemeljitelja vaše zajednice, sv. Franje Ksaverskoga, zaštitnika, i sv. Male Terezije, zaštitnice misija, čiji smo blagdan slaveći započeli ovaj mjesec listopad.

Sv. Mala Terezija govoreći o svojoj ljubavi i žaru prema Isusu kaže: „Htjela bih naći dizalo, koje bi me podiglo do Isusa, jer sam premalena da se penjem po mučnim stepenicama savršenstva“. Ako bismo htjeli pronaći „dizalo“ koje nas podiže k Isusu, onda je to molitva i žrtva. Bez molitve i žrtve ne samo da nema žetve, nego nema ni „dizala“ prema nebu. Zato u svako doba molimo, bez prestanka molimo jedni za druge. Amen.

mons. Ivan Štironja

incijske predstojnice

Baković i s. Erika Dadić u Afriku, a nekoliko mjeseci kasnije pridružila im se s. Blaženka Barun.

Tijekom ovih 50 godina otvorila su se mnoga srca dobročinitelja tako da su sestre bile u mogućnosti pomagati na svim poljima rada koja su bila potrebna. Gotovo da nije moguće reći što je bilo potrebije: zdravstvena zaštita i prevencija, rješavanje higijenskih uvjeta života, opismenjivanje i školovanje, gradnja boljih stambenih uvjeta i sl. Sestre su bile mlade, misijski duh je rastao, zajednice su se umnažale i obogaćivale redovničkim podmlatkom. Od 1974. godine do danas pomoglo se mnogim obiteljima, školovalo se puno djece, spriječilo se širenje mnogih bolesti, rješavalo se egzistencijalna pitanja. Sestre su preživjele nekoliko ratova, a bez sukoba, nesigurnosti i izloženosti nedaćama ne prolazi ni jedan njihov afrički svagdan.

Sestre u Provinciji molile su za misiju i dobročinitelje, imale stalnu brigu za misije, živjele jednu karizmu koja je geografski vrlo daleko, a duhovno jako blizu. Misijsko djelovanje za jednu redovničku zajednicu znači otvaranje Providnosti, prepuštanje svoje volje Božjem naumu. Kaže se da Afrika treba Europu, ali i Europa treba Afriku.

Ovom prilikom mogu samo riječima izreći neizrecivu zahvalnost vama, dobročiniteljima, koji ste

omogućili naše djelovanje. Vjerujem da i vi dijelite mišljenje kako vam je Bog baš u određenom trenutku života dao mogućnost da pomognete nekome tko je zaista potrebit, da pomognete tamo gdje bi se dogodila katastrofa da nije bilo vašeg udjela. Kada dajemo, ne smijemo nikada zaboraviti da se vrlo brzo može dogoditi i obrnuto, da je nama potrebna pomoć, možda od nekoga kome smo mi pomogli.

Osjećaj zajedništva i pripadnosti danas je osobito izražen jer je s nama vrhovna predstojnica naše Družbe s. Veronika Verbič. Preko njezinog prisustva osjećamo pripadnosti našoj Družbi koja poznaje i druge misije u Južnoj Americi. Vjerojatno je prvobitna karizma brige za žensku mladeži i školovanje siromašne djece iz 19. stoljeća bila dovoljno snažna da se želja za pomoći pretvorila u misionarski duh.

Da bismo dostojno obilježili ovu obljetnicu, dozvolite mi da vam još jednom od srca zahvalim za svaki dar kojim ste pomogli potrebitima. Zato smo se odlučili za ovo slavlje kako bismo zajedno započeli novi korak za budućnost misionarskog rada. U ime Provincije Presvetog Srca Isusova svima želim ugodan boravak na našem Lovretu.

Zahvaljujem na pozornosti. Mir vam i dobro!

s. Lidija Bernardica Matijević

Pozdravni govor vrhovne predstojnice

Preuzvišeni oci nadbiskupi, poštovani svećenici, cijenjeni dobročinitelji naših sestara u Misiji, drage moje sestre!

Radosno se danas prisjećamo prvih koraka naših sestara u Demokratskoj Republici Kongu, tadašnjem Zairu. Prije pedeset godina, s odlukom Provincijske uprave, nošene misionarskim žarom, s. Erika Dadić i s. Romana Baković uputile su se u misiju *ad gentes*. S velikom radošću dočekane i *na rukama* tamošnjeg

vjernog puka nošene, pod vedrim nebom započele su svoje misionarsko poslanje u tek osnovanoj župi u Luhwinji. Kasnije su im se pridruživale i druge sestre.

Središnje slavlje Jubileja bilo je 14. srpnja ove godine upravo u Luhwinji. Imala sam milost osobno sudjelovati u tom velebnom slavlju i tom prigodom primiti doživotne zavjete četiriju sestara Kongoanka. Jedna od njih ovdje je među nama, s. Thérèsitte.

Za vrijeme kanonskog pohoda uvjerala sam se osobno s koliko ljubavi, apostolskog žara i franjevačke radosti sestre, uz Božju pomoć, divna djela čine, ustrajno navješćujući Radosnu vijest u svim prilikama i neprilikama, radosnim i bolnim trenutcima, koje zajedno s tamošnjim pukom proživljavaju.

U srcu Afrike sestre su razvile bogat i širok apostolat. Svaka na svoj način pridonosi djelu Božjemu među tim narodom svjedočeći vlastitim životom karizmu utemeljiteljice naše Družbe Majke

Pozdravni govor ravnateljice

Raduje me što vas u prigodi ovog lijepog događaja, koji nas je danas okupio, mogu pozdraviti onom istom čašću i redom kako je to danas već više puta učinjeno.

Na početku želim, uz svoje pridodati i pozdrave i čestitke mons. Luke Tunjića, nacionalnog ravnatelja Papinskih misijskih djela Bosne i Hercegovine koji, zbog ranije preuzete obveze, nije danas mogao biti s nama, ali nas prati svojim molitvama i zanimanjem.

Jubileji poput ovoga danas uvijek su prigoda za zahvalnost Bogu na proteklom vremenu i svemu što je učinjeno. I u biblijskom smislu, svakih 50 godina slavila se Godina jubileja. To je bila godina posvećena slobodi, obnovi i milost. Vjerujem da i vi, drage sestre, svaka misionarka ponaosob, ali i cijela zajednica kroz ovu godinu promišljate o ovoj odluci koju ste donijele u slobodi: da se odazovete pozivu na odlazak u daleku Afriku, da zahvaljujete na svim milostima koje ste od Boga primile kao odgovor na tu velikodušnost. Ali i da u

Margarite Pucher – brižno odgajati i poučavati, sućutno tješiti i liječiti rane, najprije onima na rubu društva. Osobito nas raduje apostolat zvanja, što je, Bogu hvala, urodilo dobrim rodnom za ovu Provinciju i za našu Družbu. Imamo 33 zavjetovane sestre Kongoanke.

Sestre u Kongu i Ugandi svoje misionarsko opredjeljenje žive i svoje apostolsko poslanje vrše praečne i podržavane od sestara svoje Provincije i cijele naše Družbe te brojnih dobročinitelja. S nama ste u ovom slavlju prisutni i vi, dobročinitelji Misijske zajednice. I ovo današnje okupljanje i slavlje zajedno s vama, upravo ovdje u središtu Provincije iz koje su potekle, jedan je od izraza zahvalnosti za vašu potporu njihovu djelovanju. Bez vaše konkretne pomoći sestre ne bi mogle izlaziti ususret tolikim potrebitima. Bog vam stotruko uzvratio!

U evanđeoskim izvješćima čitamo kako *Isus dozva k sebi dvanaesticu te ih poče slati dva po dva...* Najprije ih je pozvao k sebi, da budu s njim i da od njega uče. A onda im daje poslanje. Nisu trebali *sa sobom ništa nositi*. Tako su mogli iskusiti što znači prepustiti se Božjoj providnosti i ljudskoj dobroti. I naše su se sestre misionarke tako prepustile Božjoj

providnosti i krenule na put, u nepoznato, na drugi kontinent.

I svi mi već smo po svom krštenju Kristovi poslanici, misionari. Isus nas trajno poziva. Isus nas poučava. Isus nas šalje. Odazivajmo se njegovu pozivu iz dana u dan. Poučimo se njegovim primjerom i korak po korak kročimo putem evanđeoskog savršenstva. Jedino tako možemo *krenuti* i navješćivati Radosnu vijest, ne samo u dalekim krajevima.

Svojim kršćanskim životom svjedočiti zadaća je svakog od nas, svatko u svom okruženju, u svojoj zajednici, u svojoj obitelji, na svom radnom mjestu... Stoga svi budimo misionari, radosni navjestitelji Božjega kraljevstva – kraljevstva pravde, ljubavi i mira. Neka njegova Riječ dopre do svakoga srca!

I ne zaboravimo naših misionarki i misionara širom svijeta. Podupirimo njihov daljnji apostolat svojom molitvom, zanimanjem i darom!

Hvala!

s. Veronika Verbič

Papinskih misijskih djela u RH

srcu obnavljate uvijek iznova svoj „da“ misijskom pozivu i da ražarujete misijski plamen kako bi vas i dalje nosio tamo gdje ste potrebne.

Koristim ovu priliku zahvaliti čitavoj zajednici, ali na osobit način svim sestrama misionarkama, koje su manji ili veći dio svoga života posvetile navještanju Radosne vijesti narodu Konga. Zahvaljujem što ste imale otvoreno srce za čuti i odgovoriti na poziv koji je, toliko godina prije vas, čuo i sv. Franjo, na čijoj duhovnosti se nadahnjujete: *Franjo, idi i obnovi moju Crkvu*.

Sestre su u Kongu doista gradile živu Crkvu tamo gdje ona nije još postojala, ili je bila tek u začetcima, a na taj način su duhovno jačale i obnavljale domaću Crkvu koja po svojoj misijskoj djelatnosti i zauzetosti jača i raste.

Zahvaljujem svima onima koji su svojim svakodnevnim molitvama, žrtvama i odricanjem pomagali misijsko djelovanje sestara, ali i misijsko djelovanje Crkve uopće. Sjetimo se da je Crkva u svojoj biti misionarska i da smo svi po krštenju misionari, svjedoci Božje ljubavi i milosrđa u svijetu u kojem živimo.

Drage sestre, još jednom, od srca čestitam na 50 godina neumornog služenja, na prepoznavanju Kristova lika u onima najmanjima i najsiromašnijima i molim Gospodina da vam obilno uzvрати, šaljući vam nova duhovna zvanja, koja će nastaviti započeti put, i darujući vam mnoge druge potrebne duhovne milost.

s. Ivana Margarin

Kronika u slici

Sestre koje su dale svoj obol životu i poslanju Misije (1974.-2024.)

- s. Romana Baković (1974. -)
- s. Erika Dadić (1974. -)
- s. Blaženka Barun (1975. -)
- s. Ljubomira Kustura, (1975.)
- s. Mislava Prkić (1979. -)
- s. Mirabilis Višić (1981. -)
- s. Večenega Dovranić (1981. - 1990.)
- s. Mirjam Penić (1986. - 2020.)
- s. Mariangela Todorić (1987. - 1992.)
- s. Ivka Piplović (1989. - 2013.)
- s. Samuela Bešker, Mostarska provincija (1990. - 1993.)

- s. Ivana Džimbeg (1990. - 1996.)
- s. Samuela Šimunović (2007. -)
- s. Adriana Galić, Mostarska provincija (2017. - 2022.)

*Hvala Bogu na njegovu neizrecivom daru!
(2 Kor 9,15)*

Sestrinske zaje

Bukavu - Nguba, DR Kongo

Luhwinja, DR Kongo

Bukavu - Muhungu, DR Kongo

dnice u Africi

Kandidatkinje u Bukavuu - Muhungu, DR Kongo

Rwanyena, Uganda

Nyantende, DR Kongo

Izazovi suvremenog upravljanja u redovničkim zajednicama

Na blagdan Mučeništva sv. Ivana Krstitelja, 29. kolovoza 2024., u provincijskom središtu na Lovretu održan je susret kućnih

predstojnica s provincijskom predstojnicom i provincijskom ekonomom. Ove godine na susretu su sudjelovale i kućne ekonomice.

Susret je započeo euharistijskim slavljem u samostanskoj kapeli koje je predvodio ravnatelj Franjevačke klasične gimnazije u Sinju fra Joško Kodžoman, OFM. Osvrćući se na liturgijska čitanja zaustavio se na liku proroka Jeremije koji se, kao i mi ponekad, nije osjećao spremnim vršiti poslanje koje mu je Bog povjerio. Ipak, Bog od njega ne odustaje nego ga na njegovom putu krijepi kako bi nadvladao poteškoće proročkog života i sumnju u samoga sebe. U toj izmjeni vjere i sumnje živimo i mi sami, na putu ostvarenja svoga poslanja.

Susret je nastavljen u samostanskoj dvorani gdje je nakon pozdrava provincijske predstojnice s. Lidije Bernardice Matijević, fra Joško sestrama iznio poticajno izlaganje. Govoreći o izazovima suvremenog upravljanja redovničkim zajednicama naglasio je zahtjevnost službe poglavara koji je često neshvaćen i izložen (ne)opravdanoj kritici.

Od poglavara se puno očekuje, a očekivanja su često nerealna i subjektivna. Osobama koje upravljaju ne bismo trebali samo zamjerati nego nastojati im pomoći, naglasio je fra Joško. Istaknuo je samovolju kao još jedan od problema u našim zajednicama. Stav da sve znamo, možemo i trebamo provesti u djelo ugrožava naš zavjet poslušnosti. Upravljanje, kako bi bilo uspješno, zahtjeva doprinos svih, raspodjelu odgovornosti i poštivanje pravila. Gdje je veće ustrojstvo veći su i problemi koje nam je zajednički rješavati, ustvrdio je fra Joško. Nadalje, kazao je kako naša posvećenost i obveze u pastoralnom radu mogu loše utjecati na zajedništvo. Ne razgovara se dovoljno, stoga ne poznajemo tuđe probleme što ostavlja prostor nagađanjima i krivim sudovima. Za učvršćenje našeg zajedništva potrebno je više druženja i dijeljenja iskustava. Zajedništvo u redovničkim zajednicama mora biti iznad svega. Dok smo u odnosu prema

problemima svijeta odgovorni i ulažemo veliki napor, ponekad se čini kao da nam nedostaje sluha za probleme naše zajednice, primijetio je fra Joško.

Zaključno, fra Joško je sestre potaknuo na konstruktivnost, kreativnost i prakticiranje evanđeoskih vrijednosti u upravljanju zajednicama, naglasivši kako nikad ne smijemo smetnuti s uma vrijednost osobe.

Nakon duhovnog nagovora uslijedio je radni dio sastanka u kojem je provincijska

predstojnica upoznala sestre s važnijim događajima u nadolazećem razdoblju, a kućne predstojnice i ekonomice iznijele su poteškoće s kojima se u svakodnevnom životu susreću.

Vjerujemo da će sve izrečeno, izmjena iskustava i zajedništvo koje smo osjetile biti još jedan poticaj na revnije vršenje povjerene nam službe.

s. Anka Cvitković

Ustrajnost na putu posvećenja

Na blagdan Uzvišenja Svetog Križa, 14. rujna 2024., u provincijskom središtu u Splitu položila sam doživotne zavjete. Euharistijsko slavlje s obredom zavjetovanja predvodio je splitsko-makarski nadbiskup u miru mons. Marin Barišić u koncelebraciji s petoricom svećenika, uz trojicu bogoslova. Svečanosti misnog slavlja doprinio je, skladnim pjevanjem, Zbor lovretskih sestara pod ravnanjem s. Mirje Tabak.

U poticajnoj homiliji mons. Barišić istaknuo je da se križem ne veliča nasilje ni patnja nego ona Ljubav koja je ljubila mjerom križa. Križ je mjera Božje ljubavi koju ni patnja ni stradanje nisu mogli uništiti. U redovničkom životu, mjera ljubavi su zavjeti: siromaštvo, poslušnost i čistoća. Siromaštvo po zavjetima postaje bogatstvo darivanja, poslušnost življena odgovornost za druge, a čistoća život blizine, majčinstva i sestrinstva u našim odnosima. Bez svakodnevnog susreta s Trojedinim Bogom, zavjeti su u opasnosti da postanu privremeni i polovični, a naš život prepun ustupaka, naglasio je mons. Barišić.

Zavjetovanju je prethodila jednomjesečna duhovna priprava u Bosni i Hercegovini na kojoj sam bila u zajedništvu sa s. Veronikom Cvitković iz Mostarske provincije. S nama su naizmjenice bile sestre odgojiteljice, s. Slavica Barbarić i s. Luca Petrović.

Duhovna je priprava započela šestodnevnom duhovnim vježbama u samostanu sestara u Bijelom polju, koje smo provele u šutnji pod vodstvom fra Josipa Jožića, OFM. U predavanjima je, na temelju Franjevačkih izvora, povezoao život u današnjem vremenu s bitnim događajima iz života sv. Franje. Nama sestrama franjevkama, potrebno se vraćati na franjevačke izvore kako bismo očuvale svoju karizmu i osvježile duh franjevaštva. Samo autentičnim životom u skromnosti, darivanju za bližnje, poniznosti i zahvalnosti Stvoritelju možemo biti primjer drugima i vlastitoj redovničkoj zajednici.

Sastojnica programa duhovne priprave bio je i osmodnevni boravak u Međugorju gdje nam je na temu *Ustrajnost na putu posvećenja* govorio don Ivan Terze, a na teme *Redovnički zavjeti* i *Zajedništvo u redovničkom životu* fra Ivan Čikara. Za ustrajnost u redovničkom životu potrebno je neprestano graditi i njegovati naš osobni odnos s Bogom i pitati se svakodnevno koliko sam bila uspješna u tome. Mjerilo za uspješnost su naši odnosi u zajednici i s drugima. Izgradnja u nesebičnom darivanju zahtjeva cjeloživotni trud. Bez molitve, Bog nam ne može dati milosti potrebne za život u evanđeoskim zavjetima. Ako se u nama ugasi duh čežnje za Bogom, zli ima prostora djelovati u nama i zato je neprestano potrebno njegovati duhovni život.

O duhovnosti i duhu skrivenu u slovu zakona u Konstitucijama i Odredbama, razmišljale smo pod vodstvom s. Slavice Barbarić, odgojiteljice juniorki Mostarske provincije, koja se s nama družila pet dana. U prekrasnom krajoliku razmatrale smo nad Konstitucijama i Odredbama Školskih sestara franjevaka i razgovarale o dosadašnjim iskustvima obdržavanja istih u vlastitom životu i životu zajednice. S. Slavica pojasnila nam je neke točke koje nam nisu bile dovoljno jasne i potaknula nas na daljnji rast redovitim proučavanjem našega zakonodavstva.

Jednomjesečnu pripravu zaključile smo u Bijelom Polju s još tri predavača: s. Ivankom Mihaljević iz Bosansko-hrvatske provincije na temu *Duhovnost pravila*, fra Stipanom Klarićem, OFM na temu *Važnost molitve u redovničkom životu* i s. Slavicom Barbarić na temu *Identitet školske sestre franjevke*. S. Ivanka Mihaljević naglasila je da naš život treba počivati na Svetom pismu, živoj Riječi, što je zapravo i naše pravilo. Sveto pismo osposobljava nas da živimo razborito u današnjem svijetu, po uzoru na Isusa Krista. Fra Stipan Klarić istaknuo je da je molitva temelj redovničkog života, premda u njoj nemamo uvijek osjećaj ugone. Samo molitva omogućuje da ostajemo vjerni onomu što zavjetima obećavamo i olakšava naše srce od svakodnevnih tereta. S. Slavica Barbarić naglasila je da je potrebno vraćati se djelatnostima sestara od vremena nastanka Družbe kako bismo mogle uočiti i djelovati u sadašnjem trenutku prepoznajući potrebe ovog vremena.

Mjesečna duhovna obnova pomogla mi je da donesem neke nove odluke za svoj budući život, kako bi mogla autentičnije služiti Bogu i zajednici. Doživotnim zavjetovanjem postala sam ravnopravni član zajednice, a tim činom osjećam veću odgovornost u povjerenim dužnostima, brižnosti i pripadnosti zajednici. Sav duhovni sadržaj u koji sam uranjala na pripravi pomogao mi je kako bih obnovljena duha mogla reći Bogu svoje doživotno *Da*. Posebno sam na dan zavjetovanja osjetila veliku radost zbog nazočnosti obitelji, rodbine, prijatelja i sestara iz različitih zajednica naše Provincije. Molitve svih nazočnih za vrijeme euharistijskog slavlja i zavjetovanja donijele su mi nove milosti koje ću, vjerujem, pamtiti cijeli život.

Slavlje zavjetovanja obilježili smo i za zajedničkim stolom uz pjesmu, govor s. Lidije Bernardice Matijević, provincijske predstojnice, moj pozdrav svima prisutnima, pozdravni govor moje majke i nekoliko svećenika. Zahvaljujem svim svećenicima, sestrama, rodbini i obitelji za riječi ohrabrenja i radosti koju dijele zajedno sa mnom. Hvala dragom Bogu za sve nove duhovne plodove i molim Ga da me vodi na mojem cjeloživotnom redovničkom putu.

s. Anđela Crnjac

Početak novog odgojnog razdoblja

Na blagdan Rana sv. Franje 17. rujna 2024., dan kad je cijela franjevačka zajednica obilježavala 800. obljetnicu primanja rana

nas dvije kandidatkinje, Valentina Sitaš i Gabriela Mohoti, započele smo odgojno razdoblje postulaturne. Poticajnim riječima tijekom molitve Večernje obratila nam se provincijska predstojnica s. Lidija Bernardica Matijević. Ohrabrila nas je i pozvala da predstojeće odgojno razdoblje živimo u punini, prepuštajući Gospodinu sve nejasnoće i neizvjesnosti.

Iako tijekom vremena kandidature nismo dobile odgovore na sva pitanja upućena Isusu, osjetile smo Gospodinovu prisutnost i pratnju. To nas ohrabruje da s vjerom prihvaćamo nove izazove koji nas u novom odgojnom razdoblju čekaju.

Radujemo se što ćemo u predstojećem vremenu još više upoznati zajednicu i karizmu školskih sestara franjevaka. Nadamo se daljnjem napretku, zahvalne Bogu i zajednici koja nas prati i koja će nas i nadalje pratiti na našem putu pripreme za redovnički život.

Valentina Sitaš i Gabriela Mohoti,
postulantkinje

Molitveno-rekreativni dan Sekcije za socijalnu i medicinsku službu

U subotu 21. rujna 2024. godine osvanuo je prelijep, sunčan, kasnojletni dan - a nas osam sestara, u organizaciji Sekcije za medicinsku i socijalnu službu, zaputilo se prema Masnoj Luci.

Prva postaja našeg susreta bila je Sinj, točnije svetište Gospe Sinjske, gdje smo sudjelovale na euharistijskom slavlju. Duhom osvježene i u vedrom raspoloženju nastavile put prema odredištu. Praćene sunčanim zrakama, u Franjevačku kuću molitve Masna Luka stigle smo upravo kad je crkveno zvono označilo podne. Doimalo se kao da nas pozdravlja i poziva te smo se radosne uputile prema crkvi moleći zajedno *Anđeo Gospodnji*. Nakon kratkog razgledavanja zadržale smo se u zajedničkoj i osobnoj molitvi, s posebnom nakanom za naše zajednice i nova duhovna zvanja.

Nakon ručka, put nas je vodio u Franjevački samostan u Tomislavgradu. Domaćin i gvardijan samostana, fra Bože Milić, bratski nas je primio, upoznao sa znamenitostima crkve i Franjevačkim muzejom *Fra Jozo Križić*. Impresivna crkva sv. Nikole Tavelića, spomen-bazilika, sagrađena je povodom tisućite obljetnice krunjenja kralja Tomislava na Duvanjskom polju. Pored crkve, u prostorijama samostana, nalazi se samostanska knjižnica i muzej koji su vrijedna braća franjevci marljivo opremali.

Muzejski postav sadrži pet zbirki: arheološku, sakralnu, etnološku, etnografsku, te afričku s dijelom filatelije i numizmatike. Prema fra Božinim riječima, fra Jozo Križić (1951. – 1993.), u čiju čast muzej nosi ime, bio je duvanjski franjevac koji je sve svoje slobodno vrijeme utrošio na prikupljanje i sređivanje samostanske muzejske zbirke s vrlo raznolikim i vrijednim stvarima. Prikupio je više od 3000 predmeta kako bi oteo zaboravu ono što pripada duši i životu.

Na povratku svratile smo u Eco-selo Grabovica, uživajući još malo u prirodnim ljepotama ovog, poviješću bogatog, kraja. Duhom obnovljene, pomalo umorne, ali nadasve radošću ispunjene, uputile smo se svojim kućama.

Dan spontan u svemu, prožet vedrinom, (o)čuvao je ravnotežu duhovnog i rekreativnog. Ukratko i zaključno: odmjeren - ispunjen.

s. Dragica Karlić

JEKA IZ AFRIKE

Plodna godina novicijata

Priprema za ulazak u novicijat nas triju novakinja započela je na blagdan svetog Dominika 8. kolovoza 2023. blagoslovom u našoj zajednici u Ngubi. Duhovnu obnovu na temu *Biti novakinja po primjeru svetog oca Franje* održao nam je o. Emmanuel Katembo Musoro, OFM. Odmah na početku novicijata potaknuo nas je prihvaćanje gospođe siromaštine, na molitvu, klanjanje, ljubav prema braći i sestrama koje se voli poput majke, kako je Franjo poticao svoju braću da se ophode međusobno i s bližnjima. Sljedeći dan, 9. kolovoza upriličen je dan molitve u duhovnom centru *Amani*, a u novicijat smo ušle 10. kolovoza 2023. godine po rukama i uz poticajne riječi provincijske predstojnice s. Lidije Bernardice Matijević.

Vrijeme novicijata bilo je ispunjeno molitvom i radom u zajednici, učenjem, osobnim susretima s odgojiteljicom pod vidom duhovnog praćenja. Gubljenja vremena nije bilo, jer je odgojiteljica uvijek bila prisutna i brižno vršila svoje dužnosti.

Tijekom ovog razdoblja osjećale smo kao da smo u radostima i u teškim trenutcima bile nošene brigom i molitvom zajednice. Osjećale smo se kao učenici koje Isus priprema za životnu misiju naviještanja evanđelja životom u miru, zajedništvu i dobrim djelima.

Naučile smo da najprije trebamo voljeti našu Družbu i svoju zajednicu da bismo tako mogle pokazati ljubav i poštovanje prema drugima, izvan zajednice. Tijekom ove godine trudile smo se, po primjeru naše majke Margarite, bit žene molitve, suosjećanja i ljubavi.

Za nas je novicijat bio ključ, vrata na koja se ulazi u redovnički život i put prema svjedočenju Isusa Krista svojim životom.

s. Florence Shukuru Mahano, *juniorka*

Zajedništvo u ljubavi

Ovogodišnje duhovne vježbe započele smo 3. srpnja 2024. godine u sestrinskoj zajednici u Luhwinji. Duhovne vježbe predvodio je o. Arsene Kapia, član zajednice Afričkih misionara, a tema je bila *Živjeti zajedništvo u ljubavi Božjoj*. Sudjelovalo je 10 sestara i nas tri novakinje.

Tema zajedništva bila nam je svima vrlo zanimljiva. O. Arsene nas je pozvao da provjeravamo naš odnos prema zajednici i preispitujemo kako gradimo sestrinski život. Naglasio je važnost suosjećanja i supatnje u našim međusobnim odnosima. Potrebno je uvijek naći vremena te saslušati sestru kako bi naše zajedništvo postajalo sve čvršće, istaknuo je o. Arsene.

U odnosu prema drugima važno je primijetiti njihove darove, trud i dobro kojim izgrađuju zajednicu te izbjegavati ljubomoru, uspoređivanje, osuđivanje, negativnu kritiku, ogovaranje i sve ono što može uništiti zajednički život.

Svi naši napori u izgradnji zajedništva trebali bi uroditi plodom bezuvjetne i besplatne ljubavi kojoj nas naš Učitelj uči.

s. Bernardine Furaha Amuli, *novakinja*

Slavlje prvih zavjeta

Blagdan Gospe od Anđela, Marije Anđeoske poseban je dan za cijelu franjevačku obitelj, a na osobit će način za nas tri dosadašnje novakinje, s. Bernardine, s. Florence i s. Bakhitu, ostati velik i nezaboravan. Naime, na ovaj smo blagdan položile prve redovničke zavjete i tako okrunile godinu novicijata kojom smo započele živjeti u zajednici kao sestre. Tijekom godine novicijata i intenzivne pripreve za prve zavjete naša odgojiteljica s. Samuela Šimunović ulagala je puno truda kako bi nam, spoznajno i iskustveno, približila značenje i milost redovničkog života.

Svečano euharistijsko slavlje tijekom kojeg smo položile redovničke zavjete u isusovačkom kolegiju *Alfajiri* predslavio je generalni vikar Nadbiskupije Bukavu mons. Floribert Basimbe

u koncelebraciji s drugim svećenicima. Zahvaljujemo Bogu za prisutnost vrhovne predstojnice Družbe s. Veronike Verbič koja je primila naše zavjete. Zahvalne smo za njezinu raspoloživost da bude s nama i u osobnom razgovoru saslušava svaku od nas.

Ovaj dan, osobito značajan u franjevačkom kalendaru, mi smo proslavile kao da je stvoren samo za nas, zavjetovanice. Istovremeno, osjećale smo da je ovo slavlje ujedno i slavlje svih onih koji su nas podržavali i pomogli nam doći do slavlja prvih redovničkih zavjeta. Naša sreća bila je velika.

Na kraju, zahvalne smo svima koji su dali sve od sebe kako bi nam dan polaganja zavjeta bio dan radosti i dobrote, kao i onima koji su nas pratili svojom pomoći i molitvom. Neka Gospodin bdije nad nama cijelog našeg života, a Blažena Djevica Marija, uzor poniznosti, neka zagovara za nas.

s. Bakhita Bulonza Mugaruka, *junior*

Početak postulature

Srpanj i kolovoz redovito obiluju događajima u našim zajednicama u Misiji u DR Kongu. Život je organiziran u ritmu promjena etapa redovničkog odgoja naših odgajnica. Ove smo godine na poseban

način iskusile milost Božjeg blagoslova i sestrinskog zajedništva. Živjele smo radost zlatnog jubileja Misije, polaganja doživotnih i prvih te obnove privremenih redovničkih zavjeta naših sestara. Sve ove velike svečanosti zaključile smo, u jednostavnosti i radosti, obredom primanja naše dosadašnje kandidatkinje u odgojno razdoblje postulature.

U sestrinskoj kapeli u zajednici u Ngubi u Bukavuu, 8. kolovoza ove godine, tijekom molitve Srednjeg časa poticajnim riječima i 'oblačenjem' Franjinog znaka *Tau* vrhovna predstojnica Družbe s. Veronika Verbič primila je odgajanicu Madeleine Aline Byamungu u postulaturu. Ovaj je čin ujedno bio i zaključak kanonskog pohoda vrhovne predstojnice našoj Misiji.

Odaziv Bogu i nastojanje oko vršenja Njegove volje nama redovnicima dar je i zadatak. Stoga nam je i ovaj početak postulature radost i ohrabrenje u življenju redovništva i franjevaštva.

s. Samuela Šimunović, *odgojiteljica novakinja i postulantkinja*

Završena kanonska vizitacija u DR Kongu

Nakon obilježavanja polustoljetnog Jubileja djelovanja sestara u DR Kongu, polaganja prvih i obnove privremenih redovničkih zavjeta te ulaska u postulatoru, zajedničkim susretom zaključen je kanonski pohod vrhovne predstojnice s. Veronike Verbič našoj misijskoj zajednici u DR Kongo.

Sabirući događanja koja su obilježila ovogodišnji afrički srpanj i kolovoz, s. Veronika se osvrnula na svoj boravak s nama. Zahvalna Bogu za mogućnost dolaska i boravka na afričkom tlu, zahvalila je svakoj od nas za raspoloživost i otvorenost u osobnim susretima.

S. Veronika je istaknula sve lijepo i dobro što je prepoznala u našem radu i svakodnevnom životu. Posebno je izdvojila brižno pripremljena euharistijska slavlja i molitvu časoslova.

Sa željom da i naša molitva postane jedinstvo s Bogom i u nama potiče žarču želju za njim (usp. Konstitucije, čl. 23), pozvala nas je na trajno produblјivanje odnosa s Kristom - u osobnoj i zajedničkoj molitvi - a međusobno uvažavanje i poštivanje posvijestila je kao plod takve molitve.

Radni dio susreta realiziran je kroz rad u skupinama u kojima smo razmatrali prijedloge za budućnost naše Misije, Provincije i Družbe. Prijedlozi svake pojedine skupine razmotreni su i u zajedničkom plenumu.

Vrhovna predstojnica nam je zaključno predstavila i obnovljene Konstitucije, odobrene od Dikasterija za Ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, u svibnju ove godine, te najavila da će uskoro biti dostavljene svakoj sestri Družbe.

s. Bernadette Nsimire Rubenga, *junior*ka

Obnova zavjeta

Evo dolazi dan kad ću sklopiti novi savez sa svojim narodom. (usp. Jr 31,31)

U samostanskoj kapeli u Bukavuu – Ngubi, 16. rujna 2024. godine, mi: s. Rosine Neeema Kulimushi, s. Clémentine Munyerenkana Matabaro, s. Bernardine Ntamungo Balamba i Edith Rhumukuze Baguma obnovile smo svoje redovničke zavjete.

Obnova zavjeta veoma je važan čin za rast u odgojnom razdoblju juniorata i redovničkom životu općenito. Stoga smo se za taj čin pripremile cjelodnevnom duhovnom obnovom koju je predvodio otac isusovac Gustav Lubunba, uvodeći nas u temu *Vjernost i put rasta*. U izlaganju nam je posvijestio važnost čina obnove zavjeta. Istaknuo je da obnoviti zavjete zapravo

znači potvrditi svoje obećanje Kristu, ponovno pronaći svježinu u svom redovničkom životu i ponovno se potpuno predati Bogu. Naglasio je da nema vjernosti bez prihvaćanja i nošenja križa te da je za iskreno življenje redovničkog života važna spremnost na odricanje.

Ako nismo spremne odricati se vlastitih ideja, nismo otvorene ni za prihvaćanje ideja drugih, što umnogome otežava život u zajednici. Potaknuo nas je da osobito rastemo u odnosu s Bogom u svakodnevnoj molitvi te njegujući liturgiju i liturgijski prostor.

U zajedničkom radu podijelile smo iskustva ustrajnosti i zauzetosti u molitvi, ali i iskustva trenutaka obeshrabrenosti i *suhoće* u duhovnom životu.

Na euharistijskom slavlju i obnovi naših zavjeta uvelike nas je obradovalo sudjelovanje naših sestara, ali i sestara dviju drugih redovničkih zajednica te naših susjeda koji redovito s nama sudjeluju na svetoj misi u našoj samostanskoj kapeli u Ngubi. Otac Gustav nas je ponovno

ohrabrio poticajnim riječima, a na kraju nam je udijelio svečani blagoslov i time ojačao svijest čina obnove naših zavjeta koje možemo živjeti samo zahvaljujući Božjoj milosti.

Obnovljene u želji predanijeg življenja redovničkoga posvećenja nastavljamo hoditi u Božjoj prisutnosti i franjevačkoj radosti.

s. Bernardine Ntamungo Balamba,
juniorka

NAŠI POKOJNICI

Sestre naše Družbe

- S. M. Fidelina Ojeda Valenzuela**, živjela 78 godina, u Družbi 60 godina, preminula 17. lipnja 2024., Asunción
- S. M. Julijana Ločan**, živjela 91 godinu, u Družbi 62 godine, preminula 18. lipnja 2024., Brezje
- S. M. Jelena (Mara) Martić**, živjela 92 godine, u Družbi 69 godina, preminula 21. lipnja 2024., Kloštar Ivanić
- S. M. Martina Arhar**, živjela 90 godina, u Družbi 35 godina, preminula 23. lipnja 2024., Repnje
- S. M. Imelda (Ana) Janjiš**, živjela 81 godinu, u Družbi 62 godine, preminula 2. kolovoza 2024., Kloštar Ivanić
- S. M. Jude Marie Naiden**, živjela 83 godine, u Družbi 65 godina, preminula 15. rujna 2024., Joliet

Rodbina sestara

- Samuel Cubaka Buhendwa**, brat naše s. Edith, preminuo 6. lipnja 2024. godine
- Stjepan Radić**, brat naše s. Sidonije, preminuo 9. lipnja 2024. godine
- Ana Bilokapić**, majka naše s. Lucije, preminula 9. kolovoza 2024. godine
- Ana Jakelić**, sestra naše s. Darije i teta naše s. Tamare, preminula 22. kolovoza 2024. godine
- Ivan Vučemilo**, brat naše s. Egidije, preminuo 26. rujna 2024. godine

Zahvale

Moj brat Samuel Cubaka Buhendwa rođen je 1996. godine kao četvrto dijete u obitelji. Umro je 6. lipnja 2024. godine u svojoj 28. godini života, nakon duge bolesti koja je u posljednja tri mjeseca postala kritična. Zahvaljujem Gospodinu za dar njegova života i za roditelje koji su skrbili za njega u sve vrijeme bolesti. Zahvaljujem i našim sestrama za iskazanu sestrinsku blizinu i podršku za vrijeme bolesti mog brata i na dan pokopa; onima koje su fizički mogle biti prisutne i svima drugima koje su nas pratile svojom molitvom i sestrinskom podrškom. Neka vam sam Gospodin stostruko uzvрати.

Pokoj vječni daruj Gospodine duši moga dragoga brata Cubaka Samuela.

s. Edith Bwemere Buhendwa

Dana 9. kolovoza 2024. godine svidjelo se Gospodinu pozvati moju majku Anu u kraljevstvo nebesko. Iznenada i neočekivano u devetnici naše Čudotvorne Gospe Sinjske prestalo je kucati srce, ono koje je cijelog života kucalo i žrtvovalo se za sve nas u obitelji.

Zahvalni Bogu za svu ljubav i žrtvu prema nama, svojoj djeci i obitelji, želim u ime svoje i cijele obitelji zahvaliti svima vama drage sestre koje ste nam bile blizu u ovim trenutcima žalosti, te na dostojanstven način ispratile moju majku na vječni počinak. Hvala i vama drage sestre koje ste pisanim putem izrazile sućut. Hvala za sve molitve i suosjećanje. Neka Vas dragi Bog blagoslovi, a mojoj majci podari život vječni.

s. Lucija Bilokapić

Moja draga, dobra i plemenita sestra Ana Jakelić, tiho se preselila u vječnost, u 82. godini života, 22. kolovoza 2024. godine. Nakon dužeg pobolijevanja nije se uspjela izboriti za produžetak ovozemnog života. Svoje svakodnevne nevolje strpljivo je podnosila, čvrstom vjerom i pouzdanjem u Isusa Krista i Blaženu Djevicu Mariju. Bila je svjesna svojeg prijelaza u neprolazni, vječni život čvrsto vjerujući u Isusovo obećanje: *Ja sam uskrsnuće i život; koji vjeruje u mene, živjet će ako i umre. I nijedan koji vjeruje u me, neće umrijeti do vijeka.*

(Iv 11,25) Vjerujem da moja draga sestra Ana gleda Božje lice, da mu se klanja i da nad njom svijetli Gospodin Bog.

Osobno i u ime cijele obitelji, iskreno zahvaljujem dragim sestrama koje su molitvom i mislima pratile moju dragu sestru Anu u njezinoj bolesti. Od srca hvala dragim sestrama koje su je molitvom i pjesmom ispratile na vječni počinak. Vjerujem da nas moja sestra Ana prati iz vječnog mira i zagovara kod Gospodina Boga. Ona je vjerovala u otajstvo uskrsnuća, neka joj dragi Bog udijeli radost vječnog blaženstva.

s. Darija Bota

Drage sestre, nakon teške bolesti, 26. rujna 2024. preminuo je moj dragi brat Ivan. Ovim putem izražavam zahvalnost svima vama koje ste meni i mojoj obitelji na bilo koji način iskazale svoju blizinu i sućut. Gospodin neka mu podari vječni mir.

s. Egidija Vučemilo

PRILOZI

Poruka pape Franje za 98. Svjetski dan misija (20. listopada 2024.)

»Pođite i pozovite sve na gozbu« (usp. Mt 22, 9)

U ovoj godini posvećenoj molitvi u pripravi za Jubilej 2025., želim sve pozvati da pojačaju također i nadasve svoje sudjelovanje na svetoj misi te molitvu za evangelizacijsko poslanje Crkve.

Draga braćo i sestre!

Temu ovogodišnjeg Svjetskog dana misija preuzeo sam iz evanđeoske prispodobe o svadbenoj gozbi (usp. Mt 22,1-14). Nakon što su uzvanici odbili poziv, kralj, protagonist te prispodobe, kaže svojim slugama: »Pođite stoga na raskrižja i koga god nađete, pozovite na svadbu!« (r. 9). Razmišljajući o ovoj ključnoj riječi, u kontekstu te Isusove prispodobe i njegova života, možemo istaknuti nekoliko važnih vidova evangelizacije. Oni se pokazuju posebno aktualnima za sve nas, Kristove učenike misionare, u ovoj posljednjoj fazi sinodalnog procesa koji bi, u skladu s geslom “Zajedništvo, sudjelovanje, poslanje”, trebao Crkvu ponovno vratiti njezinoj prioritetnoj zadaći, a to je navještaj evanđelje u suvremenom svijetu.

1. “Pođite i pozovite”. Poslanje kao neumorno izlaženje i pozivanje na gozbu Gospodnju

Na početku zapovijedi koju kralj izdaje svojim slugama dva su glagola koji izražavaju srž tog slanja: “poći” i “zvati” u smislu “pozvati”.

Što se tiče ovog prvog glagola, valja podsjetiti da su sluge već bile slane prenijeti kraljevu poruku uzvanicima (usp. rr. 3-4). To nam pokazuje da je poslanje neumorno pružanje ruke cijelom čovječanstvu kojim ga se poziva na susret i zajedništvo s Bogom. Neumorno! Bog, velik u ljubavi i bogat milosrđem, uvijek pruža ruku svakom čovjeku kako bi ga pozvao u radost svoga Kraljevstva, usprkos ravnodušnosti ili odbijanju. Tako je Isus Krist, pastir dobri poslan od Oca, pošao potražiti izgubljene ovce naroda Izraelova i želio je ići još dalje kako bi došao i do najudaljenijih ovca (usp. Iv 10,16). On je rekao učenicima: “Idite!” i prije i poslije svoga uskrsnuća, uključivši ih u samo svoje poslanje (usp. Lk 10,3; Mk 16,15). Zato će Crkva nastaviti prelaziti sve granice, izlaziti uvijek iznova, neumorno i ne kloneći pred teškoćama i preprekama, kako bi vjerno ispunila poslanje koje je primila od Gospodina.

Ovom prilikom želim zahvaliti misionarima i misionarkama koji su, odazivajući se Kristovom pozivu, ostavili sve i otišli daleko od svoje domovine nositi Radosnu vijest tamo gdje je ljudi još nisu primili ili su je tek nedavno prigrlili. Predragi, vaše velikodušno predanje opipljiv je izraz vaše predanosti misiji *ad gentes* koju je Isus povjerio svojim učenicima:

»Podite dakle i učinite mojim učenicima sve narode« (Mt 28,19). Nastavimo stoga moliti i zahvaljivati Bogu za nova i brojna misionarska zvanja u službi djela evangelizacije do nakraj svijeta.

I ne zaboravimo da je svaki kršćanin pozvan sudjelovati u tom sveopćem poslanju svojim evanđeoskim svjedočenjem u svakoj sredini, kako bi cijela Crkva neprestano izlazila sa svojim Gospodinom i Učiteljem na "raskrižja" današnjega svijeta. Da, »drama je današnje Crkve u tome što Isus nastavlja kucati na vrata, ali iznutra, da ga mi pustimo van! Mnogo se puta na kraju pretvorimo u Crkvu [...] koja ne dopušta Gospodinu izići, koja ga drži kao neku "svojinu", a Gospodin je došao radi poslanja i želi da budemo misionari« (*Obraćanje sudionicima konferencije koju je priredio Dikasterij za laike, obitelj i život*, 18. veljače 2023.). O, kad bismo svi mi kršćanici bili spremni ponovno poći, svatko prema svojim životnim prilikama, kako bismo otpočeli novi misijski pokret, kao u praskozorje kršćanstva!

Vratimo se kraljevoj zapovijedi slugama. U prisposobi odlaženje ide ukorak sa pozivanjem, točnije s *pozivom*: »Dođite na svadbu!« (Mt 22,4). To daje nazrijeti drugi, ne manje važan vid poslanja koje nam je Bog povjerio. Kao što možete zamisliti, ti sluge glasnici prenijeli su vladarev poziv kao hitan poziv, ali i su to činili s velikim poštivanjem i uljudnošću. Isto tako, poslanje donošenja evanđelje svakom stvorenju mora nužno odgovarati stilu Onoga koga se naviješta. Kad učenici misionari naviještaju svijetu »ljepotu Božje spasiteljske ljubavi očitovane u Isusu Kristu umrlom i uskrsnom« (Apostolska pobudnica *Evangeliu gaudium*, 36), oni to čine radosno, strpljivo i blago, što je plod Duha Svetoga u njima (usp. Gal 5,22); ne silom, dakle bez prisile, bez prozelitizma; uvijek s blizinom, suosjećanjem i nježnošću koji odražavaju Božji način postojanja i djelovanja.

2. Na gozbi. Eshatološka i euharistijska perspektiva poslanja Krista i Crkve

Kralj u toj prisposobi traži od slugu da pozovu uzvanike na svadbenu gozbu njegova sina. Ta gozba odražava eshatološku gozbu, ona je slika konačnog spasenja u Božjem kraljevstvu, koje se ostvaruje već dolaskom Isusa, Mesije i Sina Božjega, koji nam je darovao život u izobilju (usp. Iv 10,10), simboliziranim stolom punim »slasnih jela«, »izvršnih vina« kad će Bog »uništiti smrt jednom zasvaga« (usp. Iz 25,6-8).

Kristovo poslanje je poslanje punine vremenâ, kao što je on sam rekao na početku svojega propovijedanja: »Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje!« (Mk 1,15). Tako su Kristovi učenici pozvani nastaviti to poslanje svoga Učitelja i Gospodina. Prisjetimo se, u vezi s tim, učenja Drugoga vatikanskog koncila o eshatološkom značaju misijskog zalaganja Crkve: »vrijeme misijske djelatnosti odvija se između prvoga i drugoga dolaska Gospodinova [...]. Prije naime negoli dođe Gospodin, mora se evanđelje propovijedati svim narodima« (Dekret o misijskoj djelatnosti Crkve *Ad gentes*, 9).

Znamo da je misijski žar prvih kršćana imao snažnu eshatološku dimenziju. Osjećali su prijeku potrebu navješćivati evanđelje. I danas je važno imati pred očima tu perspektivu, jer nam ona pomaže evangelizirati s radošću onih koji znaju da je "Gospodin blizu" i s nadom onih koji teže cilju kad ćemo svi biti s Kristom na njegovoj svadbenoj gozbi u Kraljevstvu Božjem. Dok, dakle, svijet nudi razne "gozbe" konzumerizma, egoističnog blagostanja, zgrtanja, individualizma, evanđelje poziva sve na Božju gozbu gdje vladaju radost, dijeljenje s drugima, pravda, bratstvo, zajedništvo s Bogom i drugima.

Ta punina života, koja je Kristov dar, anticipirana je već u gozbi Euharistije koju Crkva slavi po Gospodinovoj zapovijedi u njegov spomen. Tako je poziv na eshatološku gozbu koji nosimo svima u našem evangelizacijskom poslanju neraskidivo povezan s pozivom na euharistijski stol, gdje nas Gospodin hrani svojom Riječju i svojim Tijelom i Krvlju. Kao što je učio Benedikt XVI., »u svakom se euharistijskom slavlju sakramentalno ostvaruje eshatološko okupljanje naroda Božjeg. Euharistijska gozba za nas je stvarna anticipacija konačne gozbe. Tu su konačnu gozbu navijestili proroci (usp. Iz 25, 6-9), dok je u Novom zavjetu ona opisana kao "svadba Jaganjčeva" (Otk 19,7-9), koju valja slaviti u radosti zajedništva svetih« (Posin. apost. pob. *Sacramentum caritatis*, 31).

Stoga smo svi pozvani snažnije doživjeti svaku Euharistiju u svim njezinim dimenzijama, osobito u eshatološkoj i misijskoj dimenziji. U vezi s tim ponavljam da »ne možemo pristupiti euharistijskom stolu ako se ne uključimo u poslanje koje, polazeći iz Božjega srca, teži doprijeti do svih ljudi« (*isto*, 84). Euharistijska obnova koju mnoge mjesne Crkve hvalevrijedno promiču u ovom vremenu nakon pandemije bolesti covid-19 također će biti temeljna za buđenje misionarskog duha u svakom vjerniku. S koliko bismo više vjere i zanosa u srcu trebali na svakoj svetoj misi zazivati: »*Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo, tvoje uskrsnuće slavimo, tvoj slavni dolazak iščekujemo!*«

U tom smislu, u ovoj godini posvećenoj molitvi u pripravi za Jubilej 2025., želim sve pozvati da pojačaju također i nadasve svoje sudjelovanje na svetoj misi te molitvu za evangelizacijsko poslanje Crkve. Poslušna Spasiteljevoj riječi, ona ne prestaje u svakom euharistijskom i liturgijskom slavlju upućivati Bogu molitvu *Očenaš* sa zazivom »Dođi kraljevstvo tvoje«. I tako nas svakodnevna molitva, a posebno euharistija, čine hodočasnicima misionarima nade na putu prema vječnome životu u Bogu, prema svadbenoj gozbi koju je Bog pripremio za svu svoju djecu.

3. "Svi." Sveopće poslanje Kristovih učenika i Crkva koja je sva sinodalna i misijska

Treće i posljednje razmišljanje odnosi se na primatelje kraljeva poziva, a to su »svi«. Kao što sam istaknuo, »ovo je srž misije: ovaj "svi". Ne isključujući nikoga. Svi. Svako naše poslanje, dakle, izvire iz Kristova Srca kako bi On mogao sve privući sebi« (*Govor sudionicima Opće skupštine Papinskih misijskih djela*, 3. lipnja 2023.). I danas, u svijetu razdiranom podjelama i sukobima, Kristovo je evanđelje blag i snažan glas koji poziva ljude da jedni druge susreću, da se međusobno prepoznaju kao braća i da se raduju skladu među različitostima. Bog želi da se »svi ljudi spase i dođu do spoznanja istine« (1 Tim 2,4). Stoga u čitavom svom misionarskom djelovanju nikada nemojmo zaboraviti da smo poslani svima naviještati evanđelje, i to »ne kao oni koji nameću novu obvezu, nego kao oni koji dijele jednu radost, ukazuju na obzor ljepote i koji pozivaju druge na bogatu gozbu« (Apostolska pobudnica *Evangelii gaudium*, 14).

Kristovim učenicima misionarima uvijek je na srcu briga za sve ljude, neovisno o njihovom društvenom položaju ili moralnom stanju. Prispodoba o gozbi nam govori da sluge, držeći se kraljeve zapovijedi, sabrale »sve koje nađoše – i zle i dobre« (Mt 22,10). K tome, »prosjaci, sakati, slijepi i hromi« (Lk 14,21), to jest posljednji i marginalizirani u društvu, posebni su kraljevi uzvanici. Tako svadbena gozba Sinova, koju je Bog pripremio, ostaje zauvijek otvorena za sve, jer je njegova ljubav prema svakome od nas velika i bezuvjetna.

»Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da *nijedan* koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni« (Iv 3,16). Svaka osoba, dakle svaki muškarac i svaka žena, primatelji su Božjeg poziva kako bi bili dionici njegove milosti koja preobražava i spašava. Treba samo reći "da" tom besplatnom Božjem daru, prihvatiti ga i dopustiti da nas on preobrazuje, zaodijevajući se njime kao »svadbenim ruhom« (usp. Mt 22, 12).

Misija za sve zahtijeva uključenost sviju. Stoga trebamo nastaviti svoj hod prema Crkvi koja će biti sva sinodalna i misijska u službi evanđelja. Sinodalnost je sama po sebi misijska i, obratno, misija je uvijek sinodalna. Stoga je tijesna misijska suradnja danas još hitnija i nužnija, kako u sveopćoj Crkvi tako i u partikularnim Crkvama. U duhu Drugog vatikanskog koncila i mojih predšasnika, preporučujem svim biskupijama svijeta službu Papinskih misijskih djela, koja predstavljaju glavno sredstvo »da se katolici već od djetinjstva prožimaju pravim sveopćim i misijskim duhom i da se potakne uspješno prikupljanje pomoći na dobrobit svih misija prema potrebama svake od njih« (Dekret *Ad gentes*, 38). Zato su kolekte koje se prikupljaju na Svjetski dan misija u svim mjesnim Crkvama u cijelosti namijenjene Općem fondu solidarnosti, koji zatim Papinsko djelo za širenje vjere u Papino ime dijeli za potrebe svih crkvenih misija. Molimo Gospodina da nas vodi i pomaže da budemo Crkva koja će biti više sinodalna i misijska (usp. *Homilija na Završnoj misi Redovite opće skupštine Biskupske sinode*, 29. listopada 2023.).

Upravimo, na kraju, svoj pogled u Mariju, koja je od Isusa izmolila prvo čudo na svadbi u Kani Galilejskoj (usp. Iv 2,1-12). Gospodin Isus je mladencima i svim uzvanicima dao mladog vina u izobilju, što je bio predznak svadbene gozbe koju Bog svima priprema na kraju vremenâ. Molimo i danas njezin majčinski zagovor za evangelizacijsko poslanje Kristovih učenika. Pođimo s radošću i brigom naše Majke, sa snagom nježnosti i ljubavi (usp. Apostolska pobudnica *Evangelii gaudium*, 288), i donesimo svima poziv Kralja Spasitelja. Sveta Marijo, Zvijezdo evangelizacije, moli za nas!

Rim, Sveti Ivan Lateranski,
25. siječnja 2024., blagdan Obraćenja sv. Pavla

Izdaje:
Provincijalat
Provincije Presvetoga Srca Isusova
školskih sestara franjevačka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9
Tel.: 021/ 319-805
Faks: 021/ 319-358

E-mail:
skolske-sestre-franjevke@st.ht.hr

web:
skolske-sestre-franjevke.hr

Odgovara:
s. Lidija Bernardica Matijević

Uredništvo:
s. Marina Fuštar
s. Natanaela Radinović
s. Mirjana Puljiz

Naslovnica:
s. Karolina Bašić

Oblikovanje:
Silvio Družević

Tisak:
Jafra-print d.o.o.

